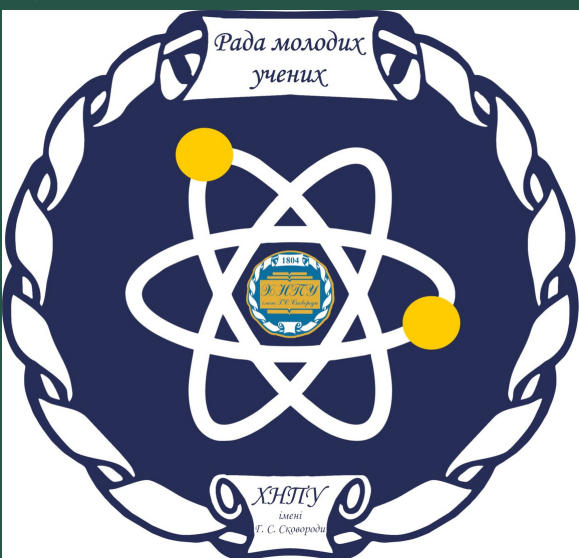
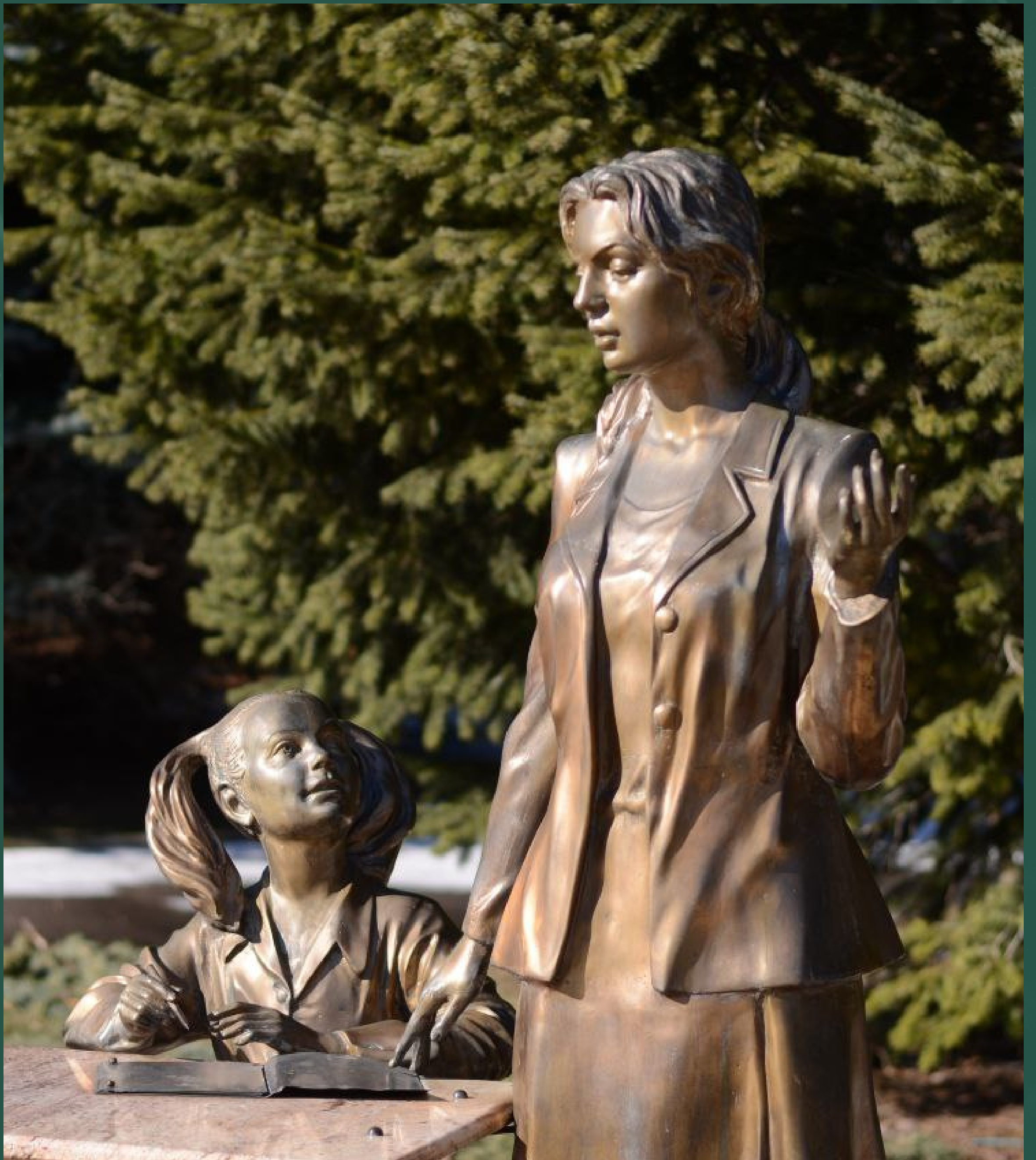

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Моя академічна добročесність

ЗБІРКА ЕСЕ
2021

Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
Рада молодих учених

«МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

збірка есе здобувачів вищої освіти

Харківського національного педагогічного

університету імені Г.С. Сковороди,

представлених на конкурс

«Моя академічна доброчесність»

Харків – 2021

УДК 001:343.533
М87

Редакційна колегія:

Бойчук Ю. Д. – д-р пед. наук, професор, член-кор. НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди, головний редактор;

Бережна С.В. – д-р філос. наук, професор, проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – д-р пед. наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г. С. Сковороди; голова ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Макітренко К. О. – студентка факультету іноземної філології, голова студентського наукового товариства ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Скидан Я. А. – аспірант кафедри української мови, член ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 11 травня 2021 року)*

Моя академічна доброчесність [Електронне видання]: зб. есе здобувачів вищої освіти Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2021. – 51 с.

У збірці відображені конкурсні есе здобувачів вищої освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Конкурс есе «Моя академічна доброчесність» з нагоди Дня науки проходив з метою популяризації академічної доброчесності серед здобувачів освіти та окреслення перспектив розвитку корпоративної культури учасників освітнього процесу університету.

Матеріали стануть у нагоді науковцям, практикуючим освітянам, здобувачам усіх рівнів освіти.

Вступне слово

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди є крупним методичним центром країни з розвинутою інфраструктурою навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, який сприяє поширенню й актуалізації кращих традицій підготовки майбутніх учителів. Пріоритетними завданнями університету є здійснення інноваційної освітньої діяльності, актуалізація культурно-просвітницької роботи, проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень.

Запорукою ефективної та дієвої організації наукового процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди є дотримання академічної культури серед викладачів, доцентів, професорів, співробітників та формування компетентностей етичної наукової поведінки здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності. Цьому сприяє нормативна документація університету (Кодекс академічної доброчесності ХНПУ імені Г.С. Сковороди), «Положення про комісію з питань академічної доброчесності»); розробка та впровадження в практику підготовки майбутніх учителів як окремих модулів, так і цілих навчальних дисциплін, присвячених академічній і дослідницькій доброчесності, інтелектуальній власності; проведення Науковою бібліотекою, відділом аспірантури та докторантури, Радою молодих учених, факультетами та кафедрами університету низки заходів, присвячених академічній доброчесності.

Одним із таких заходів є проведення серед здобувачів освіти всіх рівнів конкурсу есе «Моя академічна доброчесність». Конкурсанти вже другий рік поспіль проявляють зацікавленість у заході, актуалізують та популяризують знання з питань академічної доброчесності, демонструють творчість, оригінальність подачі своїх роздумів. Подібні заходи стимулюють розвиток освітньо-наукової традиції впровадження академічної доброчесності в освітній простір України.

Юрій Бойчук,

*доктор педагогічних наук, професор,
член-кор. НАПН України,
ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди*

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Відомо, що в сучасному світі важливо бути освіченою людиною, адже така людина має багато можливостей, перш за все шанс на гарну високооплачувану роботу. Звісно, для цього треба наполегливо вчитися та дотримуватися академічної доброчесності. Академічна доброчесність – це сукупність принципів та правил, якими повинні користуватися учасники освітнього процесу під час навчання. Сутність поняття «академічна доброчесність» розкривається за допомогою таких слів: чесність, справедливість, відповідальність. Інакше кажучи, під час навчання не треба вдаватися до списування, плагіату та хабарництва.

На жаль, проблема академічної не доброчесності є актуальною. Можу навести приклад із власного життя. Не буду приховувати, що під час навчання в школі я дозволяла собі підглядати відповіді тестів, користуватися шпаргалками та списувати з інтернету твори. Назву причини моєї академічної недоброчесності: нецікавий предмет, незрозуміла тема, великий обсяг завдання. Слід зазначити, що в старшій школі я майже не вдавалася до цього, адже розуміла, що попереду іспити ЗНО. Коли я визначилася з майбутньою професією, то заборонила собі списувати будь-які твори. Я переконала себе, що навчитися висловлювати думки можна тільки під час самостійного написання творів, а не під час списування їх з інтернету. На мій погляд, філолог повинен уміти мислити, аналізувати, пояснювати інформацію та доводити її до інших. Для цього треба бути освіченим, отже, сумлінно навчатися, а не запозичувати чужі думки та не використовувати готові роботи. Відомо, що порушенням академічної доброчесності є академічний плагіат. Я вважаю, що навіть невелике списування під час навчання може перетворитися на велику проблему. Обман може стати звичкою і згодом не тільки зіпсувати навчання, а й бути завжди поруч у майбутньому.

Таким чином, проблема академічної доброчесності є досить важливою. У навчальному процесі студенти та викладачі мають дотримуватися норм академічної порядності. Коли працюватиму вчителем, я буду використовувати різні методи та прийоми, які підвищують ефективність навчання. Розраховую, що це сприятиме полегшенню засвоєння знань та призведе до дотримання учнями академічної доброчесності. Сподіваюсь, що мені не доведеться робити червоним чорнилом позначку «Списано». Я впевнена, що академічна доброчесність – це гарантія якісної освіти та передумова для успішного розвитку суспільства.

Аксакова Поліна Андріївна,
здобувачка першого рівня вищої освіти факультету психології і соціології

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

У середині 2017 уряд України прийняв новий закон «Про освіту», де в одній зі статей були вказані правила академічної доброчесності. Проминуло вже 4 роки, але значний відсоток студентів, які не чули про це, досі існує. Саме тому актуальність питання академічної доброчесності набрало величезних обертів.

Я вважаю, що академічна доброчесність є невід'ємною частиною життя студента, науковця, вченого та вчителя.

По-перше, плагіат впливає на рівень авторитету. Незаконно використовуючи напрацювання своїх колег, викладач порушує їхні авторські права, а це може нести за собою не тільки моральну відповідальність, а й відповідальність перед законом. Зараз на плечі вищих навчальних закладів покладена робота зі свідомістю студентів і молодих науковців, щоб скорегувати їхні дії щодо праць інших людей; винести плагіатну діяльність на рівень із злочинністю, а антиплагіат зробити одним із моральних принципів.

По-друге, тільки виконавши свою роботу повністю авторською, з високою унікальністю, можна показати свій справжній рівень знань у конкретній галузі. Сьогоденними реаліями є перевірка всіх робіт: чи то дипломна, чи то звичайний реферат – на унікальність і наявність академічної доброчесності. І я вважаю це гідним рішенням у боротьбі за авторські права. Тільки таким чином у студентів можливе формування відповідальності за використану інформацію. Плюсом буде те, що студент не просто скопіює матеріал, а дійсно заглибиться у проблему, щоб виконати свій проєкт на максимальний бал.

Тож, підсумовуючи, хочу наголосити, що правила академічної доброчесності є вкрай важливими для нашого суспільства. Бо ви ж не хотіли б, щоб Вас оперував хірург зі списаним дипломом?

Баранцевич Євгенія Станіславівна,
здобувачка другого рівня вищої освіти факультету початкового навчання

ДОБРОЧЕСНІСТЬ: СКЛАДНІСТЬ ПРОСТОГО ВИРІШЕННЯ

«Не думайте, що мої судження поверхневі, я міркував над ними понад вісімнадцять хвилин»

Гілберт Кіт Честертон

Коли ми над чимось працюємо і хочемо досягти певного успіху, то часто або робимо добре, або намагаємось когось надурити. Себе чи інших – не важливо. Це схоже на загальний опис терміна «академічна доброчесність». Або можна сказати одним словом – «відповідальність».

Усі колись зустрічали того самого «недоброчесного», «безвідповідального» учня, студента, учителя, викладача. Комуś пригрозили пальцем і сказали, що так робити не можна, а хтось залишився без роботи. Але скількох просто не помітили...

Чи знаємо ми причини недоброчесності? Знаємо, навіть не одну. Кожен може знайти саме ту, яку вважатиме найбільш прийнятною для себе. Для когось причина в незнанні (правил оформлення, посилання) – погоджусь. У корупційності – є й таке. Можливо, хтось думає, що все вже сказано й нічого нового написати неможливо. Розумію. Навіть коли пишу цей текст, частково висловлюю перемелені мною думки Честертона, Ерхарт і навіть тих невідомих людей, які написали якусь статтю з цього приводу, а я погодилась.

Звичайно, усі ці проблеми треба вирішувати: карати, виносити догану, виганяти. Але для мене передусім стоїть питання: а що ви відчуєте, коли з якихось причин станете тим самим «безвідповідальним»? Чи вам все одно, і ви скажете собі: «звикай»? Ви захочете щось змінити? У собі, навколо? Я добре зрозумію того самого «недоброчесного», як колись себе, бо всі ми знаємо про ці дві сторони медалі, що будь-яка конструкція може зламатися, якою б міцною вона не була.

Я не хочу вимагати ніяких пояснень. Кожен сам від себе має їх вимагати. Навчитися розмовляти з собою, зі своєю совістю. Виявити правду в собі. Це саме та правда, яка може почекати, доки ви самі її не знайдете. І на завершення хочеться згадати слова Фазіля Іскандера: «Справжня відповідальність буває тільки особистою».

Бірюкова Влада Володимирівна,
здобувачка другого рівня вищої освіти факультету дошкільної освіти

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Академічну доброчесність я розумію як сукупність морально-етичних принципів і правил, якими мають керуватися всі учасники освітнього процесу під час навчання, викладання чи здійснення науково-дослідницької діяльності задля забезпечення довіри до результатів їхніх навчальних, наукових і творчих досягнень. Вона визначає рубіж, який не повинні перетинати здобувачі вищої освіти, виконуючи навчальні завдання і наукові роботи, а саме: не вдаватися до плагіату, не користуватися готовими роботами, запозиченими з інтернету, не привласнювати чужі думки. Упровадження принципів академічної доброчесності в навчальну діяльність, на мій погляд, потребує спеціальної роботи. Як саме забезпечується дотримання принципів академічної доброчесності у нашому університеті?

По-перше, усі учасники навчального процесу сповіщені про те, що академічна доброчесність – це не просто етична норма, а й сукупність правил, порушення яких тягне за собою відповідальність не лише перед самим собою, своєю совістю (хоча я вважаю це найважливішим). Зокрема, у нашому університеті це питання регламентується «Кодексом академічної доброчесності

ХНПУ імені Г. С. Сковороди», в якому визначено як форми академічного плагіату (використання готових робіт, копіювання з чужих робіт, фабрикація, обман і списування), так і різні види відповідальності у випадку його виявлення (повторне оцінювання контрольної роботи, іспиту чи заліку, проходження навчального курсу вдруге і навіть відрахування з закладу освіти).

По-друге, академічна доброчесність передбачає обов'язкове дотримання морально-етичних норм, прийнятих у суспільстві, під якими розуміють систематично сформовані із покоління в покоління принципи, норми й правила поведінки людини, які визначають і регулюють її ставлення до суспільства взагалі, людей, які в ньому існують, їхньої праці. Саме тому в університеті для здобувачів вищої освіти проводяться різноманітні виховні заходи (конкурси, диспути, тематичні лекції-бесіди, круглі столи, години наставника в студентських групах), що спрямовані як на розвиток їхніх морально-етичних якостей, так і на усвідомлення ними принципів академічної доброчесності.

Отже, забезпечення процесу дотримання принципів академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу спрямовано не лише на систематичну, просвітницьку діяльність щодо поширення інформації про правила академічної етики, а й на формування в них таких моральних якостей, які роблять неприпустимим сам факт плагіату.

Винтонович Софія Дмитрівна,

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Академічна доброчесність – це дуже важлива якість для людини, яка пише есе на творчі теми. Важливе дотримання потрібних правил і норм та самостійне використання інформації. Знати те, що ти пишеш роботу сам, не скопіювавши ні в кого іншого. Що це твоя особиста робота і твої думки. Також плагіат – це крадіяство чужих думок, ідей і наполегливої роботи. Я просто розумію, наскільки важливо писати самому. Навіть коли нам задають написати есе на будь-яку тему, відразу всі починають лізти в інтернет за чужими ідеями, не посидівши і не подумавши самостійно.

Я хочу бути чесна перед самою собою і перед вами. Я та людина, яка не дуже вміє писати есе і наукові теми. Ще з часів школи я часто списувала твори з інших джерел і навіть не замислювалася, чому я сама не можу написати. У чому проблема? Проблема в тому, що коли я починала, у мене часто не виходило, і я відразу шукала все, що мені треба, в інтернеті. Адже я зрозуміла тільки зараз, що найголовніше – це писати від себе, щоб оцінювали твою точку зору, а не тієї людини, у якої я списала. Адже не даремно ж нам задають творчі завдання, просто нас хочуть розкрити з усіх боків, щоб ми показали себе і не втрачали свої думки і свій талант. Академічна доброчесність – це передусім сукупність усіх духовних цінностей, справедливості і чесності перед самим собою. Є одна цитата, якої я сама дотримуюсь: «Викрасти в одного автора – це

плагіат; украсти у багатьох – дослідження». Я з цим повністю згодна, можна прочитати багато інших робіт, прочитав одне, друге – і врешті отримати те, що тобі буде потрібно. Я хочу, щоб усі люди уміли приймати свої помилки і були чесними перед собою. Бо завжди все повертається бумерангом. Укравеш чиясь роботу, все одно ж дізнаються, не даремно говорять, що таємниця завжди стає явною. Я змогла сказати правду і визнаю провину. Це найголовніше, визнати того, що ти зробив. У нашому світі і так багато крадіяства і несправедливості, і хочеться зробити так, щоб цього стало менше. Головним – це розпочати з самих себе. Визнати всі свої помилки і обов'язково вчасно виправити.

Академічна доброчесність – це ще і твої внутрішні якості людини. Списавши раз, два, три, усе одно боятимешся, раптом дізнаються і звичайно мучитиме страх і совість.

Зробивши висновок, знай собі ціну, почни думати сам, а не іншою головою. Умій визнати те, що зробив. Пиши сам і не підставляй себе. Покажи, що ти можеш і на що ти здатний. Вір у себе.

Воропаєва Оксана Віталіївна,
здобувачка першого рівня вищої освіти факультету дошкільної освіти

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ – ЗАПОРУКА ЯКІСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальновідомо, що ми живемо у висококонкурентному суспільстві, коли успіху може досягти лише найсильніший. Але що ж робить нас дійсно сильними, конкурентоспроможними? Звісно, рівень нашої освіченості, знання, яких ми набуваємо під час навчання в університеті! Це той інструмент, за допомогою якого людина може самоствердитися в будь-якій сфері, показати свою готовність займатися тою чи тою справою. І тут наразі постає питання: як стати високоосвіченою, усебічно розвиненою, професійно підготовленою людиною в умовах, коли на заваді стає неналежне ставлення деяких здобувачів вищої освіти до своїх обов'язків. Тому проблема дотримання академічної доброчесності в наш час є вкрай актуальною.

На жаль, в академічній галузі трапляються випадки, коли, привласнюючи чужу роботу, науковці намагаються створити свою, начебто оригінальну, навіть не усвідомлюючи того, що, по суті, здійснюють крадіжку інтелектуальної власності інших людей. Ганебним явищем є той факт, що особливої «популярності» серед певної категорії здобувачів освіти набуває навіть не перефразування, а купівля вже готових робіт. Аби із цим упоратись, варто насамперед замислитися, чому здобувачі вищої освіти так часто вдаються до плагіату. Гадаю, що тут діють багато чинників, як об'єктивних – брак часу, хронічна перевтома (багато здобувачів освіти змушені працювати), особливості навчального процесу, так і суб'єктивних – недостатнє усвідомлення важливості тої чи іншої дисципліни для майбутньої професійної діяльності, невпевненість у своїх силах, страх отримати погану оцінку, горезвісна боязнь «чистого аркуша» тощо.

Від кожного з нас залежить, в якому суспільстві ми житимемо в майбутньому: у тому, де всі одне в одного тільки «списують» та не відбувається аніякого розвитку, чи в цивілізованому, де всі поважають інтелектуальну працю інших людей, дотримуються правил академічної доброчесності. А починати завжди треба з себе, можна з найпростішого: наприклад, належним чином підготуватися до екзамену та чесно його скласти. Адже оцінка в заліковій книжці – це не просто відмітка за вивчений курс, а оцінка за внесок особистості в її майбутню професію і, як наслідок, у майбутнє нашого суспільства також!

Тому давайте впроваджувати академічну чесність, починаючи з себе! Відновимо довіру до якісної вищої освіти разом!

Гладкіх Анастасія Михайлівна,
здобувачка першого рівня вищої освіти природничого факультету

ГОСТИННО ЗУСТРІЧАЄМО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ...

Академічна доброчесність починає набирати все більше і більше популярності в межах українського освітнього простору, про неї вже не просто чують, а й говорять.

Якщо спиратися на історичні відомості, то академічна доброчесність бере свій початок на теренах України ще у 2017 році, однак лише нещодавно почала переступати пороги закладів вищої освіти. І начебто вже можна й зустрічати нашу гостю, проте варто зауважити, яка ціль її візиту і чому ж усе ж таки варто пригостити її чаєм та солоденьким.

Академічна доброчесність – то постулатка якісного освітнього процесу, у нашому випадку в закладах вищої освіти. Саме вона має на меті дотримання всіх правил та норм, чесності й прозорості під час навчання зі сторони здобувачів вищої освіти та викладання зі сторони доцентів, професорів та роботи всього кадрового складу ЗВО.

То чого ж не запросити таку поважну гостю до нашого столу великої сковородинівської родини?!

Напевно, саме через гостинність та розуміння мети та візії нашого закладу вищої освіти ми часто можемо почути ім'я нашої гості в стінах альма-матер і, навіть перебуваючи поза межами університету, носимо в серці цю чудову гостю на ім'я «Академічна доброчесність».

Сідаючи писати роботу з будь-якої теми, будь-якого напрямку та дисципліни, студенти, студентки згадують про ціль візиту Академічної доброчесності та ті щирі розмови за родинним сковородинівським столом.

«Вона казала про висловлювання своїх думок, а не запит в гугл-рядку», – пам'ятаю про це кожен раз, коли починаю писати роботу.

«Краще менше, але якісніше, – акцентувала свою увагу наша дорога гостя», – згадує викладач перед тим, як пояснювати здобувачам вищої освіти завдання, яке необхідно виконати до наступної зустрічі.

«Мені необхідно зауважити думку цього автора у своїй роботі, але я обов'язково залишу посилання на першоджерело, адже поважаю та ціную роботу й зусилля тієї людини», – так навчила нас Академічна доброчесність.

«Я сідаю до роботи та створюю власні унікальні ефективні завдання для розвитку критичного мислення моїх студентів та студенток, бо знаю, як вкрай необхідно вміти аналізувати вивчену інформацію й не тільки, для того, щоб бути успішним та мати попит на ринку праці», – думає про себе кожен викладач готуючись до занять.

Таких прикладів можна наводити безліч, бо Академічна доброчесність дійсно наша поважна гостя, яку ми радо зустрічаємо в стінах нашого закладу вищої освіти. Вона ділиться із нами своїм досвідом та здобутками й щиро бажає, щоб наша сковородинівська спільнота мала потужний освітній якісний фундамент для розвитку справжніх фахівців своєї справи – чесних та прозорих у своїх наукових працях.

Вона і книжку нам дістала із шухляди,
Сказала: «Це для вас – моя рідня!»,
Плекайте якісну освіту всюди,
Читайте «Кодекс доброчесності» щодня!

Ви пам'ятайте, що лиш справедливий погляд,
Ваші змістовно складені думки,
Лише вони – такі неповторні,
Здатні вас успішною дорогою вести!

Ми часто зустрічаємо Академічну доброчесність у себе в гостях, розмовляємо з нею, прислухаємось до порад та занотуємо настанови, бо знаємо незалежно від місця знаходження, що вчимось лише для себе, свого майбутнього, і яким воно буде, залежить лише від нас. І кожна совісна людина носить золоті слова нашої гості, знаючи, що дотримання її настанов здатні прокласти той необхідний потужний сучасний шлях до успішного майбутнього молоді нації!

Гончарова Анна Олександрівна,
здобувачка першого рівня вищої освіти факультету психології і соціології

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Питання академічної доброчесності є досить актуальним на сьогодні, особливо для студентів. На жаль, не кожен розуміє, що вказівка на справжнього автора статті або документа відіграє дуже важливу роль. Беручи інформацію з певного сайту, ми обов'язково маємо вказати посилання на нього, адже таким чином ми не лише дотримуємося авторського права, а ще й показуємо своє вміння працювати з документами.

Доказом того, що така проблема все ж існує, є Проєкт сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP, який працює з 2016 року. Тобто вже протягом 5 років студенти беруть участь у різноманітних дискусіях, «круглих столах», для того щоб ознайомитися з правилами академічної культури, усвідомити свої права та обов'язки. У більшості закладів було запроваджено кодекси честі як один із напрямів упровадження Проєкту. При цьому студенти підписувалися під тим, що вони готові особисто дотримуватися правил академічної доброчесності та робити її існування реальним фактом. Проєкт користується також іноземним досвідом, що дозволяє студентам більш глибоко зануритися у проблематику цієї теми.

Я повністю підтримую ідею цієї програми, вважаю, що кожен студент має долучитися хоча б до певного етапу. Ми повинні формувати якісну систему освіти в нашій країні, звичайно, за підтримки Міністерства освіти і науки.

Тож потрібно починати з себе, тому я намагаюся дотримуватися всіх правил академічної доброчесності та закликаю до цього інших. За відсутності дотримання цих правил ми просто почнемо втрачати імена науковців, їхню репутацію та статус. Навпаки, ми мусимо популяризувати їхні ідеї та думки, обов'язково роблячи посилання на їхні роботи.

Отже, як висновок, хочу зауважити, що, поширюючи знання про авторське право, відповідальність та важливість дотримання цього факту, ми зможемо вийти на новий рівень, що дозволить нам не порушувати це питання надалі та чесно та якісно обробляти інформацію, яку нам надають для засвоєння знань з конкретної теми.

Гуліч Олег Геннадійович,

здобувач першого рівня вищої освіти факультету фізичного виховання і спорту

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Питання академічної доброчесності дуже актуальне сьогодні. Академічна нечесність не є новим явищем, вона існувала завжди. Але тільки зараз це переросло в реальну проблему, бо, з одного боку, через доступність інформації є дуже сильною спокусою скористатися вже готовим матеріалом, замість того, щоб напружити свій мозок та витратити свій час для написання статті чи іншої роботи. З іншого боку, цифрові технології сьогодні надають змогу легко виявити плагіат, таким чином, процедура перевірки будь-якої роботи набагато спрощена.

Основними законами, що визначають «академічну доброчесність» в Україні, є закон «Про освіту» від 05.09.2017 р. (Статті 36 та 42) та «Про вищу освіту» від 28.09.2017 р. (Статті 58 та 63). Дотримання академічної доброчесності є одним із принципів освітнього процесу, кожен виш має своє положення щодо порушення питань академічної доброчесності. Наш університет не є винятком, на сайті ХНПУ імені Г.С. Сковороди розміщений «Кодекс академічної доброчесності», «Декларація про дотримання академічної доброчесності в Харківському національному педагогічному університеті імені

Г.С. Сковороди», «Договір про співпрацю з ТОВ “Антиплагіат”» та інші правові документи щодо цього питання. Саме від рівня академічної доброчесності залежить репутація будь-якого закладу освіти.

Я – студент факультету фізичного виховання та спорту, отже, це змусило мене замислитись про інші форму плагіату, наприклад, використання чужих ідей у постановці хореографічних композицій. До цього я майже не звертав уваги на те, що хтось може продублювати поширений у мережі танок та видати його за свій номер. Але так робити ніяк не можна, бо це – плагіат творчої ідеї. Важливо те, що такий плагіат важко виявити, бо ніякої цифрової програми запобіганню плагіату творчих ідей не існує, а розпізнати його може лише професіонал з багатим досвідом.

Усі учасники освітнього процесу мають бути інформованими про наслідки порушень принципів академічної доброчесності та, на мій погляд, усі повинні розуміти, що використовувати чужі напрацювання та ідеї просто ганебно. Коли це зрозуміє кожен студент, кожен учень, проблема плагіату зникне. Отже, треба починати з себе. Ніхто не пропонує винаходити велосипед знов і знов. Так, треба використовувати досвід вчених, цитувати, демонструвати свою обізнаність, ерудованість, але ні в якому разі не красти чужі думки.

Підсумовуючи, скажу, що найкраща антиплагіатна програма – це Ваша совість. Якщо кожен з нас змалку буде розуміти, що видавати чуже за своє – це крадіжка, то ніяка совість не пропустить жодного плагіату. Чесність перед самим собою – найголовніша умова успіху. Академічна чесність – твоя репутація, з якої складається репутація групи, факультету, університету, усієї країни. Якою буде ця репутація – залежить від тебе!

Єгорова Вероніка Олександрівна,

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Чи згодна я з тим, що Україна – це нація, яка списує? Так, цілком. Чи списувала колись я? Звісно. Але це не означає, що я згодна з цим, напротив я вважаю це величезною проблемою, яка не може бути вирішена так просто.

Можна почати з того, що майже всі наші люди працюють не на себе, а на оцінку. Нас заздалегідь програмують на те, що оцінка – це найголовніше. Навіть коли ми приходили додому, нас запитували, не що ми дізнались сьогодні, а що ми отримали. Звісно, коли ціллю є п'ятірка, а не знання, то підуть і на шахрайство. Я не можу казати за всіх, мабуть, є такі, хто ніколи не списував, але це найбільш помітно, коли багато школярів приходять до університету з блискучими атестатами і жахливо написаними ЗНО. Цікаво, що оцінки були потрібні, аби вступити до університету або коледжу, та саме знання підвели. Ось і відповідь: оцінки не мають жодної ролі, коли в голові нічого нема.

Інше питання, коли людина знається на чомусь і має свою думку, але її за ту думку сварять. Це дуже образливо, коли твоє творіння поливають брудом.

Після такого відчуваєш свої старання марними, і це вже проблема вчителів. Єдине, що ми можемо зробити, – це писати більше від себе, а не красти чуже. Якщо буде більше різних думок, то і стереотипів щодо якоїсь теми буде менше.

І останнє, але не за значимістю. Списування – це неповага до себе і своїх колег, адже вони чекають саме на твою точку зору. Коли ти пишеш, наприклад, якусь наукову статтю або береш участь у конференції, це дуже помітно, коли людина поставилась до завдання халатно, адже їй самій не цікаво. Більш того, як ти можеш називати себе науковцем, коли єдине твоє в роботі – це ім'я.

Отже, ті хто списують, втрачають здатність думати і довіру до себе. Але ми всі маємо вибір: швидке шахрайство або кропітка, але оригінальна та цікава робота.

Житницька Анастасія Анатоліївна,

здобувачка третього рівня вищої освіти кафедри освітології та інноваційної педагогіки

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

«Тому, хто недбало ставиться до правди у дрібницях, не можна довіряти важливі справи»

Альберт Ейнштейн

У своїй дослідницькій діяльності скільки інформації можна запозичити з посиланням на оригінального автора чи без нього? Яким чином Ви цитуєте джерела? Чи дізнається хтось, що Ви видаєте чужі наукові надбання за власні? Ніхто не бачить, як Ви проходитье онлайн-тест у своїй вітальні – чи це змінить спосіб проходження тесту?

Кого ж стосується академічна нечесність? Кого хвилюватиме, якщо Ви спишете тестові відповіді, сфальсифікуєте експериментальні дані або завантажите інформацію з вебсайту та представите її як власну роботу? КОЖНОГО! Ви лише подумайте, чи хотіли б Ви, щоб Вас оперував хірург, котрий списував на екзаменах? Уявіть собі, як би Ви себе почували на мосту, спроектованому інженером, котрий під час навчання не зробив жодного креслення, а просто все завантажував із Всесвітньої мережі? Які б наслідки могло мати використання даних наукової праці фізика-ядерника, який недоброчесно поставився до своєї роботи, вказав недостовірну інформацію та неточні цифри? Академічна доброчесність стосується кожного аспекту нашого життя, усе що нас оточує, тим чи іншим чином, існує завдяки академічній доброчесності, бо колись хтось із відповідальністю поставився до процесу навчання, бо хтось писав наукові праці не для слави, престижу чи статусу, а тому що прагнув зробити наш світ кращим, тому що хотів подарувати людству знання, інформацію та нові можливості.

Академічна доброчесність – це про кожного з нас. Я глибоко переконана, що її основам необхідно навчати ще з малку, коли діти йдуть до школи, пояснювати, що результат їхнього навчання може мати великі наслідки в майбутньому, і за колись списаний у сусіда тест ми можемо одного дня

поплатитися людським життям, а переписаний у 5 класі твір з інтернету може призвести до нахабного видавання чужої роботи за власну.

Якщо Ваше уявлення, про те, що академічна доброчесність – це лише правильність цитувань, викладення виключно результатів Вашого дослідження, відсутність запозичень, я мушу сказати, що Ви помиляєтесь. Академічна доброчесність – це повага, перш за все, до самого себе та до всієї наукової спільноти, усвідомлення того, що процес та якість Вашої наукової діяльності будуть мати безпосередній вплив на світ навколо Вас, це відкрита, чесна та відповідальна наукова діяльність. Усі здобувачі повинні дотримуватись принципів особистої доброчесності, поважати гідність, права інших здобувачів, допомагати створювати та підтримувати середовище, в якому всі можуть досягти успіху завдяки спільним зусиллям.

Зайцева Поліна Олександрівна,
здобувачка першого рівня вищої освіти юридичного факультету

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

На сьогодні комп'ютерні технології дуже розвинуті й інтернет виступає головним помічником у написанні наукових робіт. І все частіше доводиться чути термін «academic integrity» або ж «академічна доброчесність». Проблема порушення академічної доброчесності є в усіх країнах та має тенденцію до збільшення. Відповідно до статистичних досліджень, більше 60% старшокласників та студентів у світі зізналися в порушенні академічної доброчесності. Проте лякає не цей факт, а те, що 16,5% опитаних не шкодували про це, а 85% взагалі вважають, що плагіат і шахрайство необхідні для отримання гарних результатів у навчанні. Тому, на мою думку, є вкрай актуальним пошук шляхів формування в підлітків свідомого ставлення до використання авторських прав науковців та розуміння відповідальності за їхнє порушення.

Я вважаю, що якщо ти вже вирішив здобути вищу освіту, то повинен відповідати статусу фахівця, який може самостійно висловити свої думки, зробити пошук необхідної інформації, інтерпретувати отримані відомості, вільно довести свою точку зору з певного питання. Тому здобувач у своїй діяльності повинен дотримуватися основного принципу: «В освітньому процесі завжди поведься гідно: цінуй ідеї інших дослідників та пишайся власними досягненнями!».

Проте сьогодні виявляє нам інші реалії. В умовах дистанційної освіти, коли збільшується кількість письмових робіт, зростають і випадки порушення академічної доброчесності. Основними причинами є великі обсяги завдань, що потребують значного часу на підготовку; відсутність мотивації у здобувачів (нецікаві завдання, навчання заради отримання диплома, неповага до викладача та ін.); упевненість, що викладач не помітить плагіату; побоювання щодо власних здібностей; відсутність відповідальності за академічну недоброчесність й ін.

Для формування у здобувачів вищої освіти академічної доброчесності, на мою думку, доречно вжити певних заходів: проводити заняття з розкриття проблем плагіату та шахрайства під час написання студентами власних робіт, пояснювати механізм використання думок інших науковців, роз'яснювати алгоритм виконання самостійних робіт, посилити відповідальність за порушення академічної доброчесності (перепис роботи, перескладання всього модулю або курсу, пониження загальної оцінки з дисципліни), більше практикуватися здобувачам на наукових заходах й ін.

Отже, дотримання академічної доброчесності є запорукою формування інтелектуальної гідності, розвитку чесності і відповідальності всіх учасників освітнього процесу в закладах вищої освіти.

Зінковська Владислава Петрівна,
здобувачка першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Питання академічної доброчесності на сьогодні є одним із найактуальніших питань для всесвітньої наукової спільноти. Україна – країна з величезним науковим потенціалом, тому не може залишатися осторонь цієї проблеми. І я, як молодий науковець, теж. Для мене академічна доброчесність – це можливість відчувати гордість за всіх українських науковців та освітян, від академіків до студентів, та можливість здобути власні доброчесні наукові досягнення. Тому я мрію, аби ми всі працювали на спільне наукове майбутнє нашої держави, без порушення законів під час написання наукових робіт. Дозвольте запропонувати шляхи досягнення моєї мрії.

Один із найпопулярніших видів порушення академічної доброчесності – плагіат. Використання чужих творів без зазначення справжнього автора – досить грубе правопорушення. Тому ми маємо право назвати плагіат злочином. І правопорушники мають нести відповідальність за цей злочин. За кордоном уже давно плагіат кваліфікують як злочин, що веде до серйозних наслідків. Коли в плагіаті був звинувачений Карл цу Гуттенберг (у 2011 році міністр оборони ФРН), він одразу ж подав у відставку. При цьому чинний міністр освіти України, який має бути гарантом дотримання академічної доброчесності й прикладом для науковців, сам нещодавно був звинувачений у плагіаті, проте ані з боку держави, ані самого міністра ніяких дій здійснено не було.

Одними зі злісних порушників академічної доброчесності, на мою думку, є студенти, які, стикаючись із труднощами, звертаються до платних послуг із написання робіт. Досить часто такі роботи рясніють плагіатом. Написання наукової роботи – це кропітка праця кожного науковця, яка розширює наші вміння й навички, допомагає краще дослідити проблему. Ми вкладаємо у свою роботу душу й час, тому, коли нашу роботу копіює хтось інший, це вкрай неприємно й обурливо. І за цю крадіжку злодій має нести покарання – адміністративний штраф – у такий спосіб ми значно зменшимо кількість охочих вдаватися до плагіату. Відомо, що запобігання злочину є не менш ефективним

способом боротьби зі злочинністю. У нашому випадку – це виховна робота з молодими науковцями, ознайомлення їх із правилами посилення й цитування.

Академічна доброчесність – це закон для науковців, порушення якого є злочином. Поєднання двох основних способів боротьби зі злочином – запобігання й покарання – допоможе вирішити проблему. І наша мрія стане дійсністю – ми зможемо пишатися своїми доброчесними науковими здобутками.

Іванов Владислав Леонідович,
здобувач першого рівня вищої освіти історичного факультету

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Зважаючи на сучасну дійсність освітнього і наукового вектору розвитку нашої держави, експерти постійно наголошують на важливості імплементації принципів академічної доброчесності. З цим важко не погодитись, оскільки систематичне порушення елементарної довіри, справедливості й не фабрикації стало звичним явищем. Я глибоко переконаний, що шлях до максимальної оптимізації навчально-дослідницької спільноти має базуватись безпосередньо на якісних показниках прозорої умоглядної культури.

Здобувачі освіти іноді просто бояться не досягти бажаного результату, через що вдаються до крайніх варіантів. Відсутність належного заохочення, брак справді корисних просвітницьких кампаній, низький рівень самооцінки і сміливості змушують вдаватись до списування, прихованого обману й інших недоброчесних практик. Я об'єктивно засуджую використання подібних маніпуляцій незалежно від їхньої першооснови.

Зокрема, красномовним прикладом зазначеного твердження слугує замовлення письмових робіт, що демонструє неповагу до сутнісних атрибутів моралі й ідеалів ефективної освіти. Такі послуги передбачають пряму наживу на невпевнених індивідах, котрі в силу об'єктивних і суб'єктивних факторів виражають бажання запозичити за кошти плоди стороннього інтелектуально-вольового процесу. Масштаби наведеної апорії вражають: емпіричні опитування в рамках громадських акцій у Саудівській Аравії засвідчили те, що близько 67% студентів, які належали до вибірки, сприяли порушенню академічної культури або замовчували очевидні факти невиявленого плагіату. Таким чином, невичерпні і певною мірою гіперболізовані вимоги освітніх закладів спонукають відшукувати альтернативно простіші способи вирішення чергового індивідуального чи групового досліджу.

В українському суспільстві спостерігаються ментальні й моральні заперечення шкідливості типових проявів полярної академічної культури. Показово, що привласнення не детальних плодів, а лише певних суджень, не ідентифікується громадянами з-поміж іншого чимось забороненим або завідомо неетичним. Тому в більшості ситуацій людина просто не вбачає у фікціях, фальсифікаціях, шахрайстві нічого перспективно протиправного, вважаючи власну поведінку виключно правом персонального світосприйняття і совісті.

Отже, спираючись на висловлену позицію, я резюмую, що проблема академічної доброчесності є вкрай актуальною.

Ільченко Олексій Сергійович,
здобувач першого рівня вищої освіти факультету мистецтв

Останнім часом ми можемо побачити в засобах масової інформації, як звучать закиди відомим людям у різних сферах науки, культури чи політики щодо академічної недоброчесності, або плагіат, що мали місце в наукових або творчих роботах цих людей. Що таке академічна чесність? Чи так це важливо в шкільній та вузівській освіті? Для чого необхідно підтримувати високі стандарти академічної чесності? Академічна чесність – це дотримання принципів правдивості, довіри, поваги, справедливості і, нарешті, відповідальності. Дотримуватися цих принципів потрібно навіть тоді, коли ніхто не стежить і не контролює. Кожен навчальний заклад встановлює свої академічні правила і норми чесності, які допомагають студентам і педагогам приймати зважені моральні й етичні рішення у своїй діяльності. У пострадянському просторі поняття «плагіат» стали використовувати відносно недавно. По-перше, у радянський період дуже мало часу приділялося дослідним роботам і розвитку письма як продуктивному виду мовної діяльності, а іспити переважно приймалися в усній формі. Від студентів не було потрібно створення самостійних творчих текстів. По-друге, письмові роботи студентів виконувалися часто формально: їх не вчили аргументувати свої судження. Оскільки майже все зводилося до списування готового або «конспектування», багато звикали привласнювати чужі тези, не вказуючи джерел.

По-третє, від студентів були потрібні запам'ятовування і розуміння інформації, які, за таксономією Б. Блума, є розумовими навичками низького порядку. І останнє – заохочувалася спільна колективна робота, а індивідуальна сприймалася як егоїзм. Однак сучасна університетська практика засвідчує, що вищі навчальні заклади часто-густо не дотримуються такого імперативу у своїй діяльності, допускаючи академічну нечесність або ігноруючи академічні проступки з боку студентів, викладачів чи представників адміністрації. Академічна нечесність великою мірою нівелює саму цінність освіти, сприяє фальсифікації вищої школи й тим самим зменшенню її внеску у суспільно-економічний розвиток. У кожному навчальному закладі є ті чи інші нормативні документи, що регулюють наслідки порушень політики академічної чесності (наприклад, види санкцій, тяжкість санкцій і т. д.). Так, наприклад, у НазарбаєвУніверситеті діє «Кодекс поведінки студентів», який регламентує академічні порушення і дисциплінарні процедури, передбачаються механізми ефективного вирішення питань при порушеннях і санкції до них. Основний пріоритет при цьому – суворе дотримання конституційних і законних прав студентів і принципів академічної свободи. Не можна не враховувати і те, що десятки, а може, й сотні дисертаційних робіт в Україні виконують на замовлення. Як правило, замовники – люди з посадами, статусом, а головне – грошима, які виділяються для задоволення наукових амбіцій. Вони

переписують через край. Особливо серед державних службовців і політиків. Справедливості заради зазначу, що я особисто знайомий з когортою чиновників, яких цілком заслужено вважаю солідними вченими.

Вони самостійно ведуть дослідницьку діяльність, пишуть серйозні монографії, обґрунтовують практичні рекомендації, які абсолютно закономірно тягнуть на дисертації кандидатського або докторського рівня. Однак їх небагато. Більшість чиновників сповідує іншу ідеологію: вважають себе нереалізованими, якщо не отримали відповідного наукового статусу! Заради цього вони наймають учених, платять гроші, вимагають результату, до якого не мають ніякого стосунку. Добре, якщо виконавець ставиться до справи сумлінно, але більшість із них лукавить: переписують, запозичують, маніпулюють іменами і текстами і т. п. Особливо помітні зловживання у використанні робіт зарубіжних авторів, зокрема англомовних. Халтурники виправдовують свої безчесні дії низькою заробітною платою. Мовляв, на Заході вчені отримують в десятки разів більше! І пишуть, пишуть, пишуть... Така «писанина» – пряма дорога до плагіату, відповідальність за який не персоніфікується. Ще одна причина цього ганебного явища обумовлена «підступністю» комп'ютерних технологій. Відомо, що без комп'ютера сьогодні жоден дослідник не працює. Відомо і те, що в кожного вченого в комп'ютерній базі накопичуються десятки, а може, й сотні своїх і чужих ще не використаних виписок, цитат, текстів. Нерідко вони зберігаються (у надії на пам'ять) без відповідних відміток і посилань. Використовуючи їх, дослідник потрапляє в пастку: користується «чужим», сподіваючись, що посилається на «власне»!

Треба сказати, що дорога до доброчесності і впровадження принципів академічної чесності – один з основоположних трендів і в академії, і в сфері держслужби. Я думаю, що підписання цього документа дасть можливість багатотисячним колективам вузів і контингенту студентів повноцінно реалізувати свою відповідальність. Це зажадає досить серйозного перезавантаження вузівської системи і, найголовніше, підвищить відповідальність кожного студента і викладача, який працює в цій системі. Але найбільш поширений прояв академічної нечесності – це плагіат. Уперше термін «плагіат» використаний у літературі 80-х років н. е. римським поетом Мартіалем, який дізнався, що інший поет, Федінтінус, читає його твори і видає їх за свої. Мартіаль назвав Федінтінуса «плагіатом», по суті – «викрадачем».

Я говорив про плагіат і про те, чому ця тема так важлива, але більш важливе питання для учнів і батьків: як уникнути плагіату? Припустимо, учень не хоче відступати від своїх принципів бути чесним в навчанні, але якщо він загнаний у жорсткі тимчасові рамки за проектом? Якщо він не розуміє, як цю тему переробити і як видати свої умовиводи і думки? Можливо, йому не вистачає обсягу прочитаного, щоб висловитися з цього приводу? Але треба подумати ще ось над чим: може, причина вищенаведених питань – це страх. Страх нерозуміння, страх помилки, страх провалу, страх тимчасових рамок. Потрібно зрозуміти дітям, що і родина, і спільнота хочуть їхнього успіху, хочуть допомогти їм у подоланні труднощів і випробувань на шляху навчання і дорослішання. Важливо пояснити дітям, що не соромно попросити про

допомогу. Навіть потрібно це робити! Треба бути відкритим до того, щоб почути, прийняти і розділити цей страх з дітьми, і тоді страх не зможе перемогти і зламати принципи чесності, які було вкладено в дітях: «дорогу подужає той, хто йде».

Ісмаїлова Аміна Максимівна,
здобувачка першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології

Чудові слова! Цікаво, де ви їх вкрали?
Джонатан Свіфт

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Зі стрімким розвитком технологій, зокрема інтернету, усе гостріше постає питання плагіату та академічної доброчесності. Викладачі вимагають зазначення використаних джерел, але чому ж деякі студенти все ж ігнорують їхні слова?

Напевно, усі чули вислів «Усі проблеми з дитинства», і, на мою думку, це стосується і теми плагіату. Якщо ви спитаєте студентів, чи були в їхніх шкільних рефератах списки джерел, то думаю, що 85% дадуть відповідь «ні». Згадуючи свої реферати, можу сказати, що там не те що не були зазначені джерела, а взагалі ніякої самостійної роботи не було, я просто брала готовий реферат з інтернету і здавала. Учителі нічого від нас не вимагали, окрім титульної сторінки. Більш того, ніхто і не вчив, як правильно писати такі роботи. Так, був один урок української мови та один урок російської, присвячені правильному написанню реферату у восьмому класі, але на цьому все й закінчувалось, бо ці ж учителі потім на уроках української та зарубіжної літератури не перевіряли наші роботи на плагіат.

Окрім цього, завжди виникають проблеми з оформленням використаних джерел. Я не можу згадати жодного уроку інформатики, на якому нас учили це робити. Дехто подумає, що це не проблема, але не я. Нещодавно я писала роботу, і оформлення сторінки з джерелами зайняло багато часу, бо мені довелося шукати інформацію про те, як правильно оформлювати посилання. Я не знала, в якому порядку ці посилання мають бути, що робити, якщо на сайті не зазначений автор статті, як зробити так, щоб посилання було оформлене словами, а не просто знаками. Нас учать створювати сайти, але не вчать таким базовим речам.

Якщо ж говорити про ВНЗ, то в університетах України єдине покарання, яке студент може отримати за плагіат, – це незалік, а от у Німеччині за це можуть виключити з університету. Деякі виші створюють картотеку. Якщо студента спіймали на плагіаті, то його заносять у «чорний список», і якщо це повторюється вдруге, то він виключається.

Отже, я вважаю, що академічна доброчесність безпосередньо залежить від того, наскільки серйозно до неї ставляться вчителі. До того ж, на мою думку, є нестача уроків інформатики, на яких навчали б оформленню списку джерел. Я сподіваюся, що в школах почнуть проводитися заходи, присвячені правильному

і чесному використанню чужої роботи. Також більш серйозне покарання за плагіат, можливо, могло б його зменшити.

*Плагіатор допомагає автору зрозуміти цінність його роботи.
А. І. Фюрстенберг*

Список використаних джерел

Охотница за плагіатом: Достаточно трех-пяти слов [Електронний ресурс]
URL: <https://www.dw.com/ru/охотница-за-плагиатом-достаточно-трех-пяти-слов/a-4155748> (дата звернення: 16.04.2021)

Кваша Андрій Сергійович,
здобувач третього рівня вищої освіти кафедри початкової та професійної освіти

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Свої розмисли на тему академічної доброчесності хочу почати з того, що це явище зараз оповите великою кількістю міфів, неточностей трактувань і заміною понять.

Історія знає численні випадки, коли авторство на винахід механізму, лікарського засобу і т.п. належить не першовинахіднику, а тому, хто раніше оформив авторське право.

Так, зараз постійно лунають вимоги щодо перевірки наукових праць на наявність плагіату – присвоєння собі чужого твору під іменем особи, яка не є автором. Хоча чи справді ми перевіряємо, хто є автором роботи? Чи може програмне забезпечення встановити новизну ідеї?

Насправді, ми перевіряємо оригінальність тексту та коректність посилань. Тобто автору, маючи власний словниковий запас, обмежену кількість кліше наукового стилю мови і логіку побудови речення, потрібно створювати тексти, у яких одні й ті ж слова мають розташовуватися в послідовності, якої ще не було. Чи ж є це перевіркою на плагіат?

Вимоги щодо публікаційної активності примушують науковців не лише презентувати праці, а ще й роблять їх белетристами, адже тексти мають з'являтися регулярно. Крім того, ці тексти повинні бути оригінальними, що примушує автора нехтувати сприйняттям тексту читачем і розташуванням слів у до цього ніким не вигаданій послідовності. Як наслідок, з'являються тексти, які важко сприймаються і зникає бажання їх читати. Виходить, що науковець пише не для читачів, а лише викладає свої ідеї в «оригінальний» спосіб. Тоді для кого ж науковці пишуть, якщо їх не читають? Самі для себе?

Ще одним негативом у дотриманні принципів академічної доброчесності вважаю вимоги грантодавців. Адже якщо експеримент, який проводився на грантові кошти, виявиться невдалий, то це негативно вплине на репутацію дослідника і наступні гранти йому вже буде складно отримати, а почасти й не можливо. Чи винен науковець у тому, що об'єктивно описав результати, а результати виявилися на такими, як сподівався грантодавець? Вочевидь, ні,

але такі вимоги грантів, і вони змушують іменитих науковців фальшувати результати для того, щоб це не вплинуло на отримання грантів у майбутньому.

Якщо спробувати знайти в інтернеті поради щодо уникнення плагіату, то пошуковець пропонує переважно способи технічного обману програмного забезпечення, а не як написати оригінальний текст.

Звичайно, на рівні університету такі проблеми не вирішити, але навчити студентів, аспірантів і науково-педагогічних працівників писати грамотні тексти, які буде читати широкий загал, цілком можливо.

Проглянувши освітні програми підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня «Доктора філософії» і навчальні плани, практично неможливо знайти дисципліну, яка б навчала цьому.

Зважаючи на викладене вище, пропоную вносити до навчальних планів підготовки здобувачів першого й другого освітнього рівня дисципліни, які б формували навички підготовки оригінальних наукових текстів, а для аспірантів – «Академічне письмо» й «Академічну риторику» як обов'язкові.

P.S. Оригінальність тексту мого есе – 95 %, а я лише послуговувався загальновідомими словами і нормативно закріпленими поняттями та не використовував чужі ідеї.

Киричук Софія Олексіївна,

здобувачка першого рівня вищої освіти українського мовно-літературного факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Останнім часом усе більше суперечок щодо питання академічної доброчесності та авторського права. Усе жорсткіше перевіряються реферати та курсові на антиплагіат у вишах, інтернет забороняє прослуховувати музику в додатку, якщо ти її не купив. Що це? Та чи потрібно?

На мою думку, академічна доброчесність, як і питання авторського права, це перевірка на совість у 21 столітті. Століття інтернету – де все, ну, майже все можна безкоштовно знайти в мережі, принаймні в нашій країні. Хоч зараз я можу завантажити улюблений фільм, відповіді на певні завдання до іноземних підручників, музику та ноти. Але чи правильно роблю?

У країнах Європи, наприклад, так зробити дуже важко, адже кіберполіція слідкує майже за всіма завантаженнями. Ви можете не підозрювати, завантажуючи файл, а через кілька днів вам вишлють штраф на чималеньку суму. Якщо хочеш подивитись кіно, сплати підписку, за ноти треба заплатити, адже їх хтось таки написав, електронну книгу теж доведеться купити, адже ці гроші теж підуть в електронний гаманець магазину чи автора.

Так само і з науковими та дослідницькими роботами, статтями та іншими текстами. Не слід видавати ідею іншого за свою. Щось сподобалось – зроби посилання. Усього кілька символів – і ти показав, що читав джерело, що ти поважаєш тяжку роботу автора.

Лише з віком я зрозуміла, наскільки це важливо. Можливо, через менталітет, можливо, через виховання я, як і деякі українці, довгий час намагалась знайти якомога більше «безкоштовного»: інформацію, ноти, гарні електронні книги. Добре, якщо людина це використовує просто для себе. Але поширення «чужої творчості» – це вже порушення авторських прав. У мене досі на старому девайсі знаходиться папка з «піратськими» нотами відомих музиклів, як згадка. Але тепер я поважаю чужий інтелектуальний та творчий труд, намагаюсь завжди або платити, або вказувати автора.

Щодо академічних праць, рефератів, курсових, статей, то я завжди вказую джерела, перевіряю на антиплагіат. Мені цікаво створювати самій, адже це гарна можливість спробувати себе і в ролі науковця, і випробувати себе як філолога, і показати себе як сумлінного студента.

Кіккас Софія Олегівна,
здобувачка першого рівня вищої освіти історичного факультету

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Наскільки часто ми чуємо, що варто завжди поважати одне одного, бути чесними та справедливими? Постійно! Ці якості важливі в усіх сферах нашого життя, особливо коли мова йде про освіту. Бо, саме навчаючись, ми формуємо так званий багаж наших знань, умінь, навичок і, найголовніше, якостей, що будуть супроводжувати нас усе життя. Саме якості є фундаментальними принципами академічної доброчесності, яка дає нам змогу створювати щось своє особисте, неповторне, яка упередить нас від небажаного плагіату, фальсифікації, списування, що постійно супроводжує школярів і студентів у процесі навчання, обману, хабарництва і не об'єктивного оцінювання.

Особисто я вважаю, що кожен з нас унікальний, так само, як і наші думки. Завжди потрібно пам'ятати про це. Тобто ми можемо не вдаватися до порушень академічної доброчесності, потрібно лише докласти трохи зусиль. Але все ж інколи ми робимо це. Але чому? За власними спостереженнями, можу сказати, що це відбувається, наприклад, тому, що за темою є величезна кількість інформації і нам не хочеться розбиратися в ній або просто лінь чи бракує часу, саме тому ми починаємо шукати щось у готовому вигляді, або нам дуже хочеться отримати відмінну оцінку за екзамен чи просто контрольну, і тоді починаємо списувати. Щоб позбутися порушень академічної доброчесності, варто не лише розуміти, що кожен з нас несе відповідальність за свої вчинки і слова, а ще й робити кроки до повністю академічно доброчесного суспільства. По-перше, потрібно спрямовувати якомога більше сил і ресурсів на покоління, що зростають, тобто з дитинства впроваджувати певну кількість етичних принципів і правил під час навчання. У наш час такий початок уже закладено. По-друге, важливо не забувати про вже дорослі покоління, яким потрібно пояснювати ці принципи і правила.

Отже, можна зробити висновок, що моя академічна доброчесність полягає в тому, що я несу відповідальність, як і кожен з нас, не лише за себе, а й за

майбутні покоління. Потрібно базувати своє життя на повазі, відповідальності, довірі, чесності, справедливості та сміливості тому, що нам усім приємно бути пліч-о-пліч з цими словами, а не їхніми антонімами.

Коваленко Вікторія Володимирівна,
здобувачка першого рівня вищої освіти факультету початкового навчання

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Моя академічна доброчесність... Коли я прочитала цю тему есе, мені спало на думку, що ми взагалі забули значення слова «доброчесність». То що ж воно таке – «доброчесність», як часто воно зустрічається в навчанні?

З самого дитинства батьки мене вчили виконувати всі завдання по совісті, бути доброчесною та відповідальною. Пам'ятаю ситуацію з дитинства, коли мене матуся вчила рахувати і моїм завданням було вивчити таблицю множення на два. Таке елементарне завдання здалось дитині дошкільного віку нереально складним, тому спрацювала хитрість. Я знайшла старий зошит з табличкою, вирізала її та приклеїла на шафу. Звичайно, мама це помітила, і саме тоді я вперше почула словосполучення «доброчесне навчання». Батьки пояснили, що доброчесне отримання знань – це найбільша користь, яку я можу зробити для себе. З цією установкою я пішла до першого класу. Чотири роки сумлінного навчання... Чотири роки справедливості з боку вчителя... Чотири роки моєї успішності... І ось я йду в іншу школу, і весь мій світ справедливості летить шкереберть, бо ставлення вчителів залежить від особистісних стосунків, знання не мають значення.

Після закінчення школи я вступаю до університету. І що ж я можу сказати про університетську академічну доброчесність? Вона, звичайно, є, але далеко не на всіх предметах студенти її дотримуються.

Уся проблема не лише в студентах. По-перше, дуже підводить система фінансування університету, коли він значною мірою тримається на контрактниках, відрахування яких зводиться до нульових відсотків.

По-друге, сама система освіти. Чесно кажучи, я й досі не розумію значення деяких предметів, години на вивчення яких можна було б відвести на доцільне викладання актуальних знань, що є дійсно важливими в нашій професії.

По-третє, це недоброчесність деяких викладачів. Звичайно, у мене немає права звинувачувати людей, які мають значно вищий рівень освіти, більший життєвий досвід, таку складну професію, але пишу виключно з власного досвіду. Недоброчесні викладачі є, і це факт!

Щодо моєї академічної доброчесності, то я намагаюся з самого дитинства бути чесною та справедливою, але, на жаль, це не завжди виходить. У житті бувають різні ситуації, і не мені судити про академічну доброчесність оточення. Я можу сказати лише одне: «Недоброчесність у будь-чому – це передусім не доброчесність стосовно себе».

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

На сьогодні під час навчання в закладах загальної та вищої освіти досить часто відбувається порушення академічної доброчесності. Такі явища спричинені низкою підстав, серед яких недостатня кількість знань у певній сфері, некомпетентність педагогів, безкарність, небажання навчатися (існує певна кількість студентів, які вступили до закладу вищої освіти для того, щоб просто отримати диплом, «тому що мама так хотіла», або які просто не бажають навчатися через свою лінь»), відсутність часу (є студенти, які вимушені йти працювати вже на перших етапах навчання через складне матеріальне становище).

На мою думку, кожен учень та студент неодноразово стикався з певними порушеннями законів та принципів доброчесності у сфері освіти. Серед них можна виділити замовлення курсових і дипломних робіт, списування на заліках та екзаменах, завантаження чужих робіт та інше. Але попри свою необізнаність, яка не може бути виправданням, учні та студенти не вміють правильно сприяти усуненню таких вчинків та проявів. Більшість здобувачів освіти йде найлегшим шляхом і продовжує порушувати принципи та закони здобування освіти.

До запобігання порушень академічної доброчесності має долучитися певна кількість людей. Це здобувачі освіти, надавачі освітніх послуг, люди, які керують освітніми процесами на рівні держави, Міністерство освіти і науки України. Найпростіше, що вони можуть зробити, це ознайомити із поняттям академічної доброчесності, найскладніше – контролювати дотримання закону про неї.

На мою думку, студентам для правильного написання своїх наукових праць не вистачає досвіду, умінь викладати чужі та власні думки. Саме це спонукає до пошуку вже виконаної роботи на схожу тему. Адже значна кількість інформації, яка стосується наукових праць, уже була висвітлена раніше іншими науковцями. А в подальшому вона лише інтерпретувалася по-новому. Адже все нове – це добре забуте старе.

На мою думку, задля посилення контролю академічної доброчесності потрібно переглянути не лише умови академічного плагіату, а й систему освіти.

Більше надавати учням і студентам індивідуальних завдань, зменшити їхню шаблонність, додавати нові теми для написання наукових робіт. Більш цілеспрямовано працювати з аудиторією студентів, які справді зацікавлені у виконанні роботи. А більш слабким студентам ставити менші вимоги до написання робіт. Так, тоді кількість отриманих балів буде меншою, але вони будуть чесно заробленими. Навчити відповідально вказувати в списках інформаційних джерел використані наукові праці. Але це необхідно зробити на початкових етапах становлення науковця.

Я вважаю, що найбільш ефективним методом боротьби з академічною недоброчесністю є саме правова відповідальність, яка буде нести за собою

матеріальні штрафи у великому розмірі. Можливо, навіть відрахування із закладів освіти та звільнення працівників, але це в особливих випадках.

Коловоротна Наталія Андріївна,
здобувачка першого рівня вищої освіти факультету психології та соціології

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Чесність – поняття на перший погляд дуже просте та зрозуміле. Бути чесними нас учили ще з дитинства батьки, аргументуючи це тим, що чесна та справедлива людина завжди здобуває повагу та розуміння з боку оточення, що ми повинні йти з цим поняттям усе життя.

Прийшовши до школи, а потім до вищого навчального закладу, ми пізнаємо ще один вид чесності – це академічна доброчесність. Це визначення ми розуміємо як правила, яких людина повинна дотримуватися під час створення власних проєктів, використовуючи додаткову літературу. Недотримання цих правил та оприлюднення наукових результатів, здобутих іншими особами, називається плагіатом.

На сьогодні проблема академічного плагіату досить поширена серед учнів та студентів. Причиною цьому є необізнаність молоді та хибне сприйняття цінностей. Щоб не допустити випадків плагіату, науковцям необхідно бути уважними, підбираючи матеріал для дослідження.

Наразі в Україні є Етичний кодекс ученого, який передбачає обов'язок науковця забезпечити чесність наукового дослідження. Відповідно до кодексу учений повинен протидіяти присудженню наукових звань за роботу, виконану з порушенням прав етики. Порушення авторського права може призвести до юридичної відповідальності.

Наприклад, щоб попередити виникнення плагіату серед студентів, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна в бібліотеці проводить спеціальні заняття з основ пошуку наукового матеріалу, професійного бібліографічного оформлення дослідницької роботи. Бібліографи акцентують увагу студентів на прийнятті правила опису джерел та оформлення цитат, що в подальшому допоможе їм запобігти плагіату.

Підсумовуючи, я хотіла б наголосити на тому, що академічна доброчесність повинна стати пріоритетним напрямом у сфері науки та освіти, адже вона є ключем до успіху нашої країни.

Копилевич Аліна Віталіївна,
здобувачка першого рівня вищої освіти українського мовно-літературного
факультету імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка

Питання академічної доброчесності гостро стоїть уже протягом багатьох років у викладачів, студентів, школярів. Адже з кожним роком ця проблема стає все більше актуальною. Не всі студенти чи школярі розуміють її, але якщо

дізнаються про неї, то всі подальші роки сумлінно дотримуються. Адже академічна доброчесність – одна з найважливіших складових частин вищої школи як соціального інституту.

Академічна доброчесність – це моральний кодекс та етичні правила цивілізованого наукового та освітнього співтовариства. Поняття академічної доброчесності включає в себе такі цінності, як запобігання шахрайству, фальшуванню та плагіату; підтримка академічних стандартів; чесність і ретельність у дослідженнях та науковому видавництві [1, с. 13].

Акцентуючи на обов'язковості в закладах вищої освіти системи забезпечення якості освіти, Закон України «Про вищу освіту» наголошує на забезпеченні дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, зокрема створення й забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату (пункт 8 частина друга статті 16) [2].

Але варто зазначити, що кожен, хто досліджує будь-яке питання у своїй галузі, не може створити щось виключно нове без попереднього ознайомлення зі вже набутим досвідом у світі з того чи іншого питання. І, звісно, ми звертаємося до мережі Інтернет, до бібліотек, до підручника. Однак під час використання інформації з джерел усі ми передусім повинні пам'ятати про авторські права.

Тому, на мою думку, є цілком припустимим використання частини інформації з добросовісним посиланням на автора, адже все ж таки основою людської натури є порівняння власного досвіду з досвідом інших. До того ж, це сприяє доповненню інформації та розширенню меж пізнання проблеми. Також для мене дотриманням академічної доброчесності є самостійне виконання навчальних завдань, посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, а також надання будь-якої достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності та ін.

Отже, слід зазначити, що академічна доброчесність є кроком до стрімкого розвитку будь-якої прогресивної країни. Адже молоде покоління вже готове до змін у суспільстві, зокрема й у сфері освіти. Бо саме молодь – це майбутнє країни, тому саме в умовах дотримання академічної доброчесності вона буде почуватися більш комфортно, висловлюючи власні думки правильно, а також здобувати якісну освіту та будувати успішну кар'єру, покладаючись саме на власні зусилля.

Список використаних джерел

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених : кол. моногр. / за заг. ред. Н.Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
2. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.help/law/1556-VII/edition01.01.2019/>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ, АБО ЧОМУ СТУДЕНТИ СПИСУЮТЬ

На сьогодні тема академічної доброчесності студентів і викладачів є дуже актуальною, оскільки вона є основою у вихованні гідності та поваги до думок та ідей інших науковців. Вона піднімає рівень вищої школи. Тому надзвичайно важливо з'ясувати, що саме спонукає здобувачів освіти до академічного плагіату.

У пошуках відповіді на це запитання я провела міні-опитування серед моїх однокурсників й отримала цікаві результати.

На запитання «Чому студенти вдаються до списування?» більшість відповіла «через лень», друге місце посіли відразу дві причини: «обмаль часу» та «велике інформаційне навантаження», на третьому ж місці були «страх за погану оцінку», «невпевненість у своїх знаннях», а також «звичка». Аналіз відповідей дозволяє зробити висновок, що студенти, щоб не списувати, мають або перебороти лень, або проаналізувати і вивчити за короткий проміжок часу велику кількість матеріалу з різноманітних дисциплін, перебороти свій страх перед поганою оцінкою і забути звичку «шукати легкий шлях».

На запитання «Чи менше ви б списували, якби мали змогу обирати предмети для вивчення? Якщо так, то чому?» студенти відповіли позитивно, бо в них була б більша мотивація до навчання та зацікавленість у вивченні обраної дисципліни.

Думки опитаних стосовно того, до чого може призвести недоброчесність, розділилися: одні стверджують, що «наслідків ніяких не буде, бо всі звикли жити так», інші надавали докази того, що недоброчесність може «перерости в неякісні знання, відсутність власної думки, нечесно отримані відзнаки, а в майбутньому – й посади».

Такі відповіді показують нам, що система навчання потребує внесення коректив, перш за все, заходів, які допомагають студентам не боятися висловлюватися, думати не про оцінки, а про цінність власних помилок і можливість навчитися на них з тим, щоб формувати впевненість у собі, щоб у молоді не було й на думці копіювати чийсь праці. Адже в сучасному світі абсолютно кожний має вміти висловити свою думку й аргументовано відстоювати її для того, щоб наразі успішно закінчити університет, а в майбутньому – збудувати кар'єру, покладаючись лише на власні сили.

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів, правил, якими має керуватися учасник освітнього процесу.

Потрібно дотримуватися академічної доброчесності при посилянні на джерела інформації, при наданні достовірної інформації про результати досліджень, дотримуватися норм законодавства про авторське право.

Коли проводили опитування серед студентів на тему академічної доброчесності, то результати показали, що:

- більшість опитуваних вдавалися до недоброчесних практик;
- мало хто знайомий з поняттям «академічна доброчесність»;
- більшості потрібно покращити знання з цього питання.

Чому люди намагаються вдаватися до недоброчесних практик? На це питання є декілька відповідей.

1. Не вистачає часу для обробки отриманої інформації.
2. Лінь запам'ятовувати інформацію.
3. Дуже багато інформації, яку не завжди можливо запам'ятати.
4. Нецікавий матеріал, предмет, тому приділяти увагу не потрібно.
5. Отримання хорошої оцінки для того, щоб мати гарний рейтинг.
6. Страх не виконати завдання.

Академічна доброчесність – це чесність, порядність, відповідальність, довіра, повага, справедливість.

Протилежністю до академічної доброчесності є академічна недоброчесність.

Вона проявляється у таких видах діяльності, як академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, хибне співавторство.

Для того щоб не вдаватися до недоброчесних вчинків, потрібно зміцнювати свою самооцінку, самостійно виконувати навчальні завдання, надавати достовірну інформацію, відповідально ставитися до своїх обов'язків, дати можливість обирати навчальні курси за інтересом.

Я намагаюся дотримуватися академічної доброчесності. Але мені бракує інформації щодо цього питання. Іноді під час виконання завдань я користуюся додатковою літературою, допоміжною інформацією без посилення на джерело.

Щоб володіти цим питанням, потрібно вивчити новий Закон України «Про освіту». Особливу увагу приділити статті 36 цього Закону. Там розповідається, як не порушити академічну доброчесність і що порушники можуть бути притягнені до відповідальності.

Недоброчесність може призвести до неякісних знань, відсутності власної думки, нечесно отриманих відзнак. Потрібно бути обізнаним з цього питання, уміти відстоювати власну точку зору.

Якщо кожен з нас буде замислюватися над своїми вчинками, то недоброчесних людей стане менше.

Не буде використовуватися фальсифікація даних, списування, плагіат, обман, люди стануть більш упевненими у власних силах, знаннях.

Я впевнений, що академічна доброчесність повинна бути присутня в нашому житті.

Щоб досягти успіху, треба довіряти самому себе. І тоді у власному житті буде все гаразд.

Крисенко Ілона Андріївна,
здобувачка першого рівня вищої освіти історичного факультету

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Розуміння, що важливим фактором успішності науковця є його академічна доброчесність, на якій базується довіра колег, стейкхолдерів, грантодавців

На мою думку, академічна доброчесність – це сукупність правил та принципів, яких повинні дотримуватися здобувачі освіти. Вона базується на таких принципах: самостійність, чесність, відповідальність. До порушень академічної доброчесності належать: плагіат, фальсифікація, самоплагіат, хабарництво. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, посилення на джерела інформації у разі їх використання, дотримання норм законодавства про авторське право.

Чому так важлива академічна доброчесність для науковця?

По-перше, якщо науковець не буде дотримуватися академічної доброчесності, у нього не буде власних знань, певних здібностей і, як наслідок, йому буде важко знайти хорошу роботу.

По-друге, вона забезпечує повагу, довіру з боку колег, а якщо буде порушення цих норм, то вже не буде такої поваги.

По-третє, якщо науковець планує навчатися в іншому університеті, а можливо, навіть і за кордоном, то тим паче потрібна гарна репутація.

На підтвердження своєї позиції наведу приклад, це досвід з життя науковця, який нехтував правилами академічної доброчесності і зазнав невдач. Річард Оуен – біолог і натураліст, який прославився через плагіат. Він запозичив славу і досягнення інших людей. Одним із відомих випадків стала крадіжка звання першовідкривача залишків динозаврів у геолога Гідеона Мантелла. В одному з підроблених свідоцтв Оуена в письмовій формі йшлося, що він носить звання професора з порівняльної анатомії в Державній гірській школі, внаслідок цього він отримав зневагу і «заробив» собі довічного ворога Томаса Гекслі, який насправді обіймав цю посаду. Оуен потрапив іще в один скандал: він не визнав, що белемніт був виявлений Ч. Пірсом. У результаті скандалу він був виключений з рад Зоологічного суспільства в Королівському товаристві. Саме це і є наслідком того, що може статися з науковцем за не дотримання правил.

Підсумовуючи, можна сказати, що академічна доброчесність відіграє колосальну роль у житті. Як говорить американський письменник-гуморист Генрі Вілер Шоу, «зруйнована репутація подібна на розбиту вазу – її можна склеїти, але завжди буде видно пошкоджені місця». Це, дійсно, так, тому потрібно завжди жити справедливо.

Латишева Анастасія Валеріївна,
здобувачка першого рівня вищої освіти фізико-математичного факультету

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Чому в наш час перевірка на плагіат є необхідною?

Хоча б раз у житті кожен школяр чи студент відчував це неприємне відчуття, коли він дав списати роботу другові, а той отримав вищу оцінку, ніж той, хто дав списати. Несправедливість? Так! Зазвичай, саме після цієї події починаєш цінувати свій труд і відстоювати права на нього.

А тепер уявімо трохи іншу ситуацію: ви написали важливу для вас наукову роботу і виклали її в інтернет. Якийсь студент, отримавши завдання написати наукову роботу на таку ж тему, просто знаходить вашу в інтернеті й копіює її. Через те, що його текст не проходить перевірку на плагіат, він отримує найвищий бал, а згодом його запрошують на конференцію, де він презентує цю роботу як свою. Може, ніхто і не помітить неоригінальність його праці, та все ж, чи заслуговує ця людина на похвалу і найвищі бали? На мою думку, ні. На це все заслуговує саме автор тієї праці, а той, хто видав її за свою, має понести покарання за свій вчинок.

Так чому ж саме в наш час перевірка на плагіат є необхідною?

Плагіат і копіювання з різних джерел були завжди. Та саме в наш час, в еру інтернету, кожен може знайти в пошуковій системі все, що завгодно. А отже, і скопіювати можна будь-яку інформацію, видавши її за свою. Існують навіть сайти з уже готовими презентаціями та рефератами, якими користується велика кількість школярів, щоб отримати високі бали, при цьому нічого для цього не зробивши. Звичайно, є інформація і загальноприйняті факти, використовуючи які, просто не можливо не скопіювати. Але ж це просто маленькі шматочки у великій системі плагіату. Важливо, використовуючи таку інформацію, указувати автора або залишати посилання на сайт, з якого було взято цю інформацію. Це варто робити для того, щоб, читаючи вашу роботу, люди розуміли, що ви дотримуетесь академічної доброчесності.

На мій погляд, кожен плагіат є проявом несправедливості нашого часу. Велика кількість людей бажає отримати високу оцінку чи похвалу не напружуючись. Вони використовують роботи й думки інших людей, видаючи їх за свої. Це неправильно щодо авторів тих робіт, і ми повинні боротися з цим, кожна робота обов'язково повинна проходити перевірку на плагіат.

Лейба Андрій Романович,

здобувач першого рівня вищої освіти факультету психології та соціології

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

У наш час людина постійно стикається з плагіатом, шахрайством та фальсифікацією в інтернеті.

І мова йде не лише про «піратські» сайти, а й про плагіат наукових робіт, статей та літератури.

Зазвичай, людина навіть і не помічає того, що вона просто копіює якийсь текст із джерела, не цікавиться, кому ж належав цей текст, і не вказує його в переліку використаних джерел. І це сучасна проблема нашого суспільства, яке живе в добу цифрових технологій.

Інтернет-крадіжки і плагіат чужих статей – це ганебний вчинок з боку людини, яка просто використала текст, й абсолютне приниження автору цього тексту, який трудився над ним багато місяців, якщо навіть не багато років.

Завжди потрібно пам'ятати, що в інтернеті немає робіт, які нікому не належать, і вказувати авторів необхідно, бо це повага до роботи іншої людини.

Це дуже неприємно дізнаватися про те, що твою точку зору хтось видає за свою.

У наш час за плагіат передбачається покарання. Якщо буде доведений факт використання у своїх наукових роботах міркувань іншого автора без згадки про нього, людина буде змушена сплатити штраф або відпрацювати покарання на громадських роботах (згідно з Кримінальним та Цивільним кодексами України).

Перефразування також можна вважати крадіжкою, але завуальованою.

Хтось міркує так: якщо він переробить текст, то це вже його власні думки. Але зміст переробити неможливо, як і саме посилання цього тексту.

Ще з дитинства нам завжди казали, що привласнювати щось чуже і видавати за своє – це порушення навіть більше не закону, а гідності самої людини, якій належить це.

Ми, студенти, маємо з повагою ставитися до чужих робіт і обов'язково вказувати автора тексту, який був узятий для власних наукових розмірковувань.

Завжди слід пам'ятати, що в кожній роботі є свій автор, і, щоб ніколи про це не забувати, завжди ставити себе на місце тієї людини, текст якої просто взяли використали і навіть не згадали.

Логачова Анастасія Ігорівна,

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Необхідно почати з того, що академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися

учасники освітнього процесу під час навчання, викладання з метою забезпечення довіри до результатів. Саме так написано в інтернет-джерелах.

Коли порушуєш академічну доброчесність, потрібно пам'ятати про те, що за це можна бути покараним. Наприклад, відмовлення у присудженні наукового ступеня або позбавлення права брати участь у роботі, та це лише «квіточки». Найстрашніше, коли відраховують із закладу освіти, окрім здобувачів загальної середньої освіти.

Нам ще в школі казали, щоб ми думали, писали все самі, не списували. Звісно, легше знайти інформацію на якомусь сайті, аніж поміркувати, зрозуміти завдання, таким чином більшість школярів/студентів економить свій час. Я вважаю, що так робити неправильно, бо в кожного має бути власна точка зору. Якщо всі будуть списувати, від цього знань більше не буде та й довіри вчителів/викладачів також.

Зі свого боку я, виконуючи певну роботу, можу користуватися додатковими інтернет-джерелами, але в цьому випадку читаю, запам'ятовую, а потім занотовую все своїми словами. У кінці обов'язково подаю посилання на джерела інформації.

Отже, кожен із нас повинен дотримуватися академічної доброчесності, тобто самостійно виконувати навчальні завдання, дотримуватися норм законодавства про авторське право. Бо кожен має власну думку, яка може стати початком великої роботи, котра в майбутньому зацікавить багатьох.

Максименко Марія Олександрівна,
здобувачка першого рівня вищої освіти природничого факультету

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Ще здавна і дотепер у нашій країні порушено питання, щодо академічної доброчесності, і саме тому я вирішила взяти участь у цьому конкурсі есе. Чому тема, яку я розкриваю, є важливою в цей момент? Бо кожен з нас колись стикався з цією проблемою.

«Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень». Саме таке визначення ми бачимо в Законі України про «Освіту». Якщо говорити своїми словами, то суть цього полягає в тому, що кожен учасник освітнього процесу повинен дотримуватися основних правил: самостійне виконання навчальних завдань, завдань різних ступенів підсумкового контролю, надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності. Нерідко, починаючи зі школи, ми стикаємося з порушенням академічної доброчесності, я теж колись була жертвою цього. Мої однокласники дуже любили списувати в мене готові завдання, а я людина добра, і мені було дуже складно відмовити їм у допомозі. З часом я зрозуміла, що до чогось хорошого це не призведе. В університеті в

мене такого не було і не буде, бо я розраховую тільки на себе і на свої сили. Саме тут починається час, коли кожний сам за себе. Якщо студент списує готові роботи і зовсім не вчить матеріал, то який з нього буде спеціаліст у майбутньому? Дуже прикро бачити, коли студенти вступають до університету не за бажанням, а просто для того, щоб отримати диплом, таким чином усе їхнє навчання перетворюється на плагіат чужих завдань. Є багато випадків хабарництва, на щастя, я з цим не стикалася, але чула. Навіть знаю історію з жахливим кінцем. У 90-ті роки було багато викладачів, які були спіймані на хабарництві. Колись був такий викладач, котрий брав хабарі майже з кожного студента на екзамені, і зовсім не важливо, який у тебе рівень знань, і в один момент його вивели з аудиторії в наручниках, ось так і закінчувалась кар'єра шановних людей. Дуже добре, що в нашій країні є покарання, якщо порушується академічна доброчесність. Студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання; повторне проходження курсу та зовсім відрахування із закладу освіти. Наукові працівники закладів освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, як відмова в присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи обіймати визначені законом посади. Навіщо вам усі ці покарання? Краще жити чесно і розраховувати тільки на себе.

Я впевнена, що мій університет є достойним і тут усе дуже академічно доброчесно! Зі свого боку хочу запевнити, що я ніколи не буду порушувати правила академічної доброчесності і більше не буду жертвою цього. Дякую за те, що надали змогу висловити свої думки щодо цієї проблеми.

Мамай Владислава Віталіївна,
здобувачка першого рівня вищої освіти фізико-математичного факультету

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання академічної доброчесності – обов'язок кожного.

Для мене, як для юної письменниці, академічна доброчесність є дещо більшим, аніж просто поняттям. У той час, як для звичайного студента це поняття здебільшого є чимось типу самостійного виконання навчальних завдань або обов'язкового надання посилань на використані джерела під час написання реферату, курсової чи будь-якої іншої наукової роботи.

Академічна доброчесність у житті письменника відіграє далеко не останню роль. Досить часто творці стикаються з такою проблемою, як крадіжка творів та оприлюднення їх під іншим іменем. Так, мова йдеться про плагіат.

Плагіатом вважається робота, яка повністю або частково копіює інформацію, що вийшла з-під пера іншої особи, тобто самого автора.

Через плагіат тисячі та навіть мільйони авторів лишаются без визнання, без власного хліба... У ситуаціях викрадення вашого культурного надбання слід доводити справу до суду. Одразу зазначу, процедура захисту авторського

права через суд є не зовсім простою, і одним з вагомих питань судового процесу є питання доказування авторства.

Тож як ви можете захистити власне авторське право:

- зазначайте своє ім'я на тексті або іншому творі;
- звертайтеся до Міністерства економічного розвитку і торгівлі та реєструйте своє авторське право;
- зберігайте вихідні примірники вашого твору, які наявні тільки у вас.

За дотримання цих декількох правил ви та ваше авторське право будете в цілковитій безпеці. А взагалі найоптимальнішим виходом із ситуацій, пов'язаних із плагіатом, є саме уникнення його. Тож, люди, давайте або писати все самостійно або чесно домовлятися про використання чужих матеріалів, не привласнюючи їх собі.

Масло Олександра Миколайівна,

здобувачка першого рівня вищої освіти фізико-математичного факультету

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Тема твору змусила мене замислитися над дуже важливими питаннями: «Яким є моє навчання в університеті? З якою метою я сюди прийшла? Які знання я хочу здобути?»

Стати вчителем мріяла з першого класу. До цього мене спонукала моя перша вчителька. Вона стала для мене ідеалом. А от який предмет обрати, я вирішила не зразу. Зустріч з учителькою математики визначила мій вибір. Я, образно кажучи, закохалася в математику.

Усі роки навчання, з 5 по 11 клас, математика була моїм улюбленим предметом, жодного разу не було такого, щоб я прийшла до школи з невиконаним завданням. Розв'язання прикладів чи задач приходило навіть уночі. Я навчилася до всього доходити самостійно. Це стосувалося не тільки математики. Вивченням інших предметів я теж займалася серйозно, тому навчилася порівнювати, аналізувати вивчений матеріал, робити висновки. Думаю, що це було серйозною підготовкою до навчання в університеті.

Я була щасливою, коли дізналася, що стала студенткою фізико-математичного факультету ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Чи легко мені далися перші кроки навчання? Якщо відповім ствердно, то, мабуть, це буде неправдою. Було цікаво знайомитися з викладачами, новими навчальними предметами. Зрозуміла, що доведеться докласти багато зусиль, аби добре вчитися.

Так сталося, що очне навчання в нас продовжувалося зовсім не довго. Мені, як і іншим студентам, доводиться багато працювати самостійно. От тут і виникає найголовніше питання, питання академічної доброчесності. Сьогодні інноваційні технології дають можливість скористатися чужими знаннями, думками, якщо їх вміти оформити і видати за свої.

Та чи потрібні нам чужі думки? Я вважаю, що ні. Кожна людина унікальна, і тому думки, цінності в кожного різні. Ми повинні висловлювати їх, говорити про свої позиції. Й оскільки кожен з нас – це особистість, нам не

потрібно присвоювати собі чужі досягнення. Ми можемо тільки відкривати, щось нове або аналізувати чийсь роботу та висловлювати свої погляди з приводу неї.

Георгій Кониський казав: «Чеснота краще, ніж багатство і почесність». І я повністю з ним згодна. Адже якщо присвоїти собі чийсь роботу, то виходить, що ти не тільки не шануєш ту людину, яка її виконала, але передусім у тебе немає чесності і поваги до самого себе. Можливо, такий вчинок і принесе людині багатство та славу, але справжнього душевного задоволення та спокою не дасть.

Тому коли я пишу реферат, то тільки спираюся на якісь джерела, опрацьовуючи їх. Пишучи якусь контрольну роботу, я завжди розраховую на свої знання та логіку. Я вважаю, що, працюючи самостійно, ми розвиваємося, а просто копіюючи чужу роботу і видаючи за свою, деградуємо.

Ще з дитинства нас вчать самостійності і відповідальності за власні вчинки. Ми маємо розуміти, що наша академічна доброчесність – це наш вибір і наша власна репутація. Тож давайте дотримуватися доброчесності та завжди вражати своїми знаннями та вміннями!

Матвійчук Юлія Юріївна,

здобувачка третього рівня вищої освіти кафедри освітології та інноваційної педагогіки

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Поняття «академічної доброчесності» описано в розділі 5 (стаття № 42) Закону України «Про освіту». У документі чітко прописані всі правила дотримання академічної доброчесності та наслідки їх порушення. Але завжди у вимогах до оформлення статей різних наукових видань зазначають фрази, на кшталт цих: «приймаються роботи, що не містять плагіат», «обов'язкове посилання на використану літературу», «використання своїх попередніх доробок у новій статті можливе лише з посиланнями», «самоплагіат – це теж плагіат». Ці фрази в критеріях відбору означають, що проблема порядності науковців існує.

Дехто буде говорити, що необхідність у нагадуванні про доброчесність є обов'язковим пунктом. Але почекайте, чому ж саме науковець може «забути про порядність». Нестабільна громадянська позиція, відсутність мотивації, поваги до інших та відчуття відповідальності є, безперечно, причинами такої зухвалості. Та, думаю, що все значно простіше – це економія часу. Дійсно, присвоєння досліджень, фраз та результатів іншої людини суттєво зберігає власний час, адже це зручно, усі завжди кудись поспішають. Та хіба це є правильним, навіщо займатись дублюванням інформації та як це допоможе розвитку суспільства?! Якщо кожен буде переписувати один одного, то в чому ж сенс, ми так і будемо топтатись на одному місці та відмовимося від прогресу.

Тож як же зарадити такому розвитку подій, окрім постійного нагадування про посилання на використану літературу? Я гадаю, що необхідно розвивати якості порядності та доброчесності абсолютно в усьому ще змалечку, адже все

починається з дитинства. Якщо кожна людина буде думати не лише про власну вигоду, а й про співпрацю та розвиток усього суспільства, то відпаде бажання «позичати» інформацію, а буде натхнення для її удосконалення на благо всіх.

Що стосується мене особисто, то я:

1) завжди, коли аналізую якесь поняття, складаю таблицю за трьома колонками (№, означення поняття, автор означення та посилання на літературу). Це дійсно допомагає в аналізі та виключає плагіат, оскільки надає змогу розглянути поняття з різних боків, провести аналогію, виділити спільне та відмінне в різних авторів та зробити комплексні висновки;

2) поважно ставлюсь до праці науковців, зважаю на їхні думки та обов'язково вказую авторство. Не боюсь питати думки інших людей щодо моїх робіт та приймаю конструктивну критику.

Пам'ятаймо, що все починається з нас самих і разом ми обов'язково досягнемо майбутнього, побудованого на порядності та доброчесності!

Назаренко Катерина Михайлівна,

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

В еру Інтернету й цифрових технологій, коли будь-яка інформація доступна в один клік, питання академічної доброчесності стає більш нагальним. Часто учні та студенти з різних причин піддаються спокусі знайти вже готову роботу, «зшити» її зі шматочків, відірваних від інших, або «купити» оцінки чи дипломи. Але ж знання не купиш. Тому такі дії спричиняють недовіру до компетентності здобувача освіти та до якості освітнього процесу в цілому.

Як майбутньому викладачу, мені важливо вміти впливати на дотримання учнями академічної доброчесності. Адже, на моє глибоке переконання, їхня лінь – не єдина причина списування, плагіату чи хабарництва.

По-перше, найгірше, що може зробити вчитель, – вимагати від учнів гроші за перспективу отримання гарних оцінок (навіть якщо це прохання «здати на штори» чи купити навчальний посібник).

Якщо привернути увагу учнів до роботи, запевнити їх, що цифри, написані в класному журналі, не характеризують їхню особистість, вони зрозуміють: найважливіше не те, що можна отримати в класній кімнаті, а те, що можна винести з неї.

По-друге, хоча вправи з підручника чи тести легше перевіряти, творчі завдання спонукають учнів пригадувати все з певної теми й одразу помічати, яких знань їм бракує. За достатньої мотивації творчі завдання зацікавлюють і дарують радість самостійного створення чогось нового. До того ж, якщо вчитель знайшов відповіді на завдання з підручника в інтернеті, чому учні не зможуть цього зробити?

По-третє, головною метою уроків має бути глибоке розуміння учнями навчального матеріалу. Тож учитель має бути готовим спокійно відповідати на їхні запитання в класі та поза його межами.

Якщо викладати матеріал так, що учням буде достатньо передивитися свої конспекти, щоби швидко його повторити, потреба шукати щось в інтернеті знижується.

Зворотний зв'язок – важлива деталь оцінювання. Аналізуючи помилки і даючи поради з їх подолання, похваліть учнів за старання та правильні відповіді – і Ви вмотивуєте їх наступного разу зробити краще.

Отже, підсумовуючи вищесказане, хочу зазначити, що лінь учнів – не єдиний фактор, який сприяє порушенню академічної доброчесності. Змістивши фокус уваги з оцінок на роботу, заохочуючи глибоке розуміння учнями навчального матеріалу та застосування знань у творчості, викладаючи матеріал зрозуміліше, ніж в інтернеті, та даючи ефективний зворотний зв'язок, учителі не можуть повністю виключити списування, плагіат чи хабарництво з навчального процесу, але вони хоча б не спонукатимуть їхньому розвитку.

Осадча Аліна Едуардівна,

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Академічна доброчесність – дуже серйозна тема і дуже болюча. Як показує практика, багато студентів, учнів і звичайних людей не дотримуються правил академічної доброчесності. Що ж таке академічна доброчесність? Для чого вона потрібна? Спочатку треба визначитися, що ж це таке, щоб розуміти, що ж ми робимо не так.

Під академічною доброчесністю ми розуміємо правила, яких людина повинна дотримуватися під час створення власних проєктів, якщо вона користується допоміжною інформацією (зокрема не включати до свого проєкту чужі роботи без посилання на них). Здебільшого цих правил не дотримуються учні та студенти, які використовують плагіат у своїх роботах. Багато студентів та учнів навіть не підозрюють, що є чимало програм, за допомогою яких можна перевірити, на скільки робота є індивідуальною.

На сьогодні набув чинності новий «Закон про Освіту» й академічна доброчесність стала невід'ємною частиною освітнього процесу, а її порушення – загрозою для кожного студента. За недотримання академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до повторного проходження оцінювання чи курсу та навіть відрахування. Та чи відомо це самим студентам? Багато студентів навіть не розуміють, що звичайне, так би мовити, списування з зошита, є академічною недоброчесністю. І вони питаються, «що ж тут такого поганого?». А погане є те, що ліниві учні спираються не на себе, а на інших. Не намагаються самі чогось навчитися, а роблять своє життя легшим. З мого досвіду, такий спосіб ніяк тобі не допомагає, а робить тільки гірше. Краще витратити годину, дві, три, а може, навіть і цілу добу, але ти знатимеш, що твоя робота стане унікальною. Ти будеш упевнений у своїх силах, будеш гордий за те, що ти зміг це зробити.

Чому учні/студенти вдаються до списування в навчальних закладах? Мабуть, найпоширеніше – це звичайна лінь. Потім друга причина – брак часу та велике інформаційне навантаження. Також причинами списування є страх, що отримаєш погану оцінку; невпевненість у своїх знаннях, а також те, що списування стало настільки звичною справою, що викладачі знають про це, проте нічого не роблять для боротьби зі студентами, які звикли списувати.

Підсумовуючи, варто наголосити, що академічна доброчесність, чесне здобуття якісної освіти є ключем до успіху нашої країни, а молодь готова зробити крок назустріч змінам і почуватися більш комфортно, висловлюючи власну думку, здобуваючи якісну освіту та будуючи кар'єру, покладаючись тільки на свої сили.

Перевозчикова Камілла Артемівна,
здобувачка першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІТЬ

Наразі проблема академічної доброчесності одна з найважливіших серед освітніх закладів. Здобувачі освіти різноманітними способами проявляють свою нечесність та несправедливість у навчанні.

Я розумію поняття доброчесності не як набір суворих правил, яких потрібно дотримуватись, а як чесне та справедливе ставлення до навчання, яке в майбутньому допоможе нам стати справжніми громадянами. Формування культури доброчесності відбувається ще з початкових класів. Учитель та рідні завжди акцентували мою увагу на довірі, повазі до себе й до оточення, відповідальності за свої дії, мужності, тобто робити так, як вважаєш за потрібним, а не так, як хочуть інші. Тобто вчили здобувати знання чесним шляхом. В. Сухомлинський у своїй праці «100 праць вчителів» наголошував на важливості виховання у школярів справедливості та чесності.

Упродовж мого навчального процесу, починаючи зі школи й закінчуючи університетом, я стискалась з різними проявами академічної недоброчесності. Через гонитву за оцінками та відсутністю розуміння цінності знань учні обирають найлегші шляхи. Користуючись обманом, вони порушують академічну доброчесність. Плагіат найчастіше спостерігається серед школярів. Через стрімкий розвиток технології ми, здобувачі освіти, не вміємо навчатися чесно та справедливо. Знайти матеріал легко, але складно його переосмислити та висловити власні думки з приводу цього питання. Працюючи з творчим завданням, я завжди обираю те, що складніше, та пам'ятаю, що несу відповідальність за свої вчинки. Говорячи про плагіат, у пам'яті спливають слова Вілсона Мізнера: «Вкрасти в одного автора – це плагіат; вкрасти у багатьох – дослідження».

Перш за все, щоб уникнути обману, учителі повинні чітко пояснювати структуру і зміст завдання, висувати правила використання різних джерел, їхню надійність. Уміння вчитись – найголовніший обов'язок учнів. Я вважаю, що якість навчання залежить і від викладу матеріалу вчителем. Зацікавленість у

предметі відіграє велику роль у навчальному процесі. Якщо завдання насправді цікаві, без надмірної інформації й розвивають різні учнівські навички, це лише заохочує освітян. Маючи інтерес у написанні будь-якої роботи, у мене завжди з'являється потік думок й зникає бажання скопіювати ідеї якогось автора. Окрім вище зазначеного, на уроці повинна бути створена атмосфера довіри та відчутна повага до власної гідності дитини.

Отже, академічна доброчесність – найголовніший елемент у навчальному процесі. Здобувачі освіти повинні проявляти чесність у навчанні та уникати обману.

Пихова Поліна Богданівна,

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету психології та соціології

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Насамперед питання академічної доброчесності постало досить гостро відносно нещодавно. Це було викликано тим, що відбувались та відбуваються незаконні плагіатні дії щодо праць, які були написані іншими людьми.

Під академічною доброчесністю ми розуміємо правила, яких людина повинна дотримуватися під час створення власних проєктів, якщо вона користується допоміжною інформацією (зокрема не включати до свого проєкту чужі роботи без посилання на них). Переважно це стосується учнів або студентів, тому що учні в школах готують письмові роботи на різні теми, а студенти в університетах – реферати, курсові та дипломні роботи.

Виходячи з цього, ми можемо говорити, що є такі види порушення академічної доброчесності, згідно з пунктом 4 статті 42 Закону України «Про освіту» порушенням академічної доброчесності вважається: академічний плагіат; самоплагіат; фабрикація; фальсифікація; списування; обман; хабарництво; необ'єктивне оцінювання.

Правил доброчесності дотримується відсотків 12% здобувачів освіти. Звідси постає питання: а чому саме учні, студенти йдуть на такий «злочин»?

Подивившись соціальний експеримент проєкту AcademlQ, відповіді особливо мене не вразили. На початку дослідження опитувані виділили дві причини, чому саме здійснюється порушення академічної доброчесності. Перша причина – це своєрідна лінь, а друга – брак часу та велике інформаційне навантаження. Потрібно проаналізувати та запам'ятати велику кількість інформації за досить короткий час з багатьох дисциплін. Також причинами списування були: страх, що отримаєш погану оцінку; невпевненість у своїх знаннях, а також те, що списування стало настільки звичною справою, що викладачі знають про це, проте нічого не роблять для боротьби зі студентами, які звикли списувати.

Якщо говорити про старшокласників, то вони твердо зізналися, якщо б в нашій країні була можливість вибирати предмети, то вони б менше здійснювали порушення, адже б були зацікавлені в предметі. Але, на

превеликий жаль, наразі не існує такої системи. Я вважаю, було б чудово впровадити американський навчальний досвід у старшу школу для відкриття талантів та інтересів учнів, які б допомогли зрозуміти людині її майбутні захоплення та бажання від власного життя.

Не менш важливим фактом є те, що більшість молоді знає поняття «академічна доброчесність», але просто не дотримується. Тому я вважаю, що потрібно вживати заходи щодо оперативного поширення цієї інформації, щоб люди розуміли, що мають певні навички, були більш впевнені та не задумувались копіювати чуже, щоб заощадити час. Тоді, можливо, з дотриманням цього правила настане і справедлива оцінка знань.

Отже, академічна доброчесність – це безумовний ключ до розвитку та успіху нашої країни та її майбутнього.

Полікарпова Ольга Валеріївна,
здобувачка першого рівня вищої освіти дошкільного факультету

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Знання для кожної людини є основою її інтелектуального, духовного і соціального розвитку. На сьогодні через глобалізацію суспільства мережею Інтернет інтелектуальна власність різних людей, їхні роботи та здобутки без проблем можуть бути привласнені іншими особами. Така діяльність нині є шахрайством і карається законом, але, як показує практика, це зовсім не лякає інформаційних злодіїв. Зараз можна спостерігати, як студенти, учні, а загалом і вчителі та вихователі не дотримуються вимог щодо доброчесності у своїй роботі. Таке явище трапляється досить часто, і мало хто звертає на це увагу. Це є актуальною проблемою, адже через банальне переписування чужих напрацювань ні наука, ні промисловість, ні інші сфери діяльності не розвиваються, а знаходяться у стані стагнації.

Однак причинами академічної недоброчесності можуть бути й інші фактори. Масштабне дослідження «Вплив політик щодо плагіату у вищій освіті в Європі» зробило висновок, що причиною студентського плагіату частіше є нестача навичок академічного письма і знань дослідницьких методів, аніж свідоме прагнення обманути. Студенти часто копіюють свої роботи з інтернету не лише тому, що це технічно просто зробити, а через несистематичне, неякісне навчання належному академічному письму, підготовки такої письмової роботи, якою студент й викладач пишатимуться.

О. Дюма із цього приводу висловився так: «кожен... заволодіває тим, що було відоме його пращурам, створює із цього щось нове шляхом нових творів та помирає, додавши кілька нових пилюнок до суми людських знань і заповідавши їх своїм дітям».

Іноді діло доводиться до абсурду, з чим я зіткнулася на власному досвіді. Коли я вчилася в десятому класі, наша школа брала участь в міжміській олімпіаді з літератури. Завданням було написати есе за темою. Коли я принесла його вчительці, вона відповіла, що вже підбрала гарний твір з перевіреного

джерела, тому мені не слід нічого робити, а просто чекати результатів конкурсу. Таке ставлення обурило мене, навіть трохи засмутило. Тепер я розумію, як некоректно і недбало вчинила вчителька. По-перше, вона порушила закон про академічну доброчесність, а по-друге, змусила мене зневіритися у власних силах.

Я доброчесно ставлюся до навчання і мотивую інших не порушувати цих правил, адже, можливо, саме ти досягнеш гарного результату і зробиш нове відкриття у своїй справі.

Попова Анастасія Олексіївна,
здобувачка першого рівня вищої освіти факультету іноземної філології

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Сьогодні академічна доброчесність – стає невід’ємною частиною освітнього процесу. Це відбувається досить повільно, проте приємним залишається той факт, що це питання виноситься до обговорення широкого загалу, а найголовніше, підтримується та контролюється державою.

З часу набрання чинності нового Закону України «Про освіту» під академічною доброчесністю стали розуміти правила та норми, яких люди мають дотримуватися під час створення власних проєктів чи робіт.

Сьогодні ми маємо величезні можливості та доступ до будь-яких ресурсів для здобуття необхідної інформації. Не секрет, що досить часто ми, студенти, використовуємо готові роботи для досягнення своєї мети. Звичайно, значно легше використовувати чийсь думку, аніж формулювати чи розробляти свою.

Прикро, що досить часто ми взагалі забуваємо про дотримання академічної етики, порядності та розуміння самої цінності навчання. Студенти і я особисто звикли плагіатити чужі думки, навіть не розуміючи, на скільки вони є достовірними, переконливими. Нас влаштовує сам результат – швидко списав і швидко отримав свою оцінку не напружуючись.

Але яке в нас майбутнє? До чого це приведе далі? Відповідь очевидна. Незважаючи на легкість та доступність запозичення чужої інформації. Ми маємо бути думаючим поколінням; уміти висловлювати свою думку.

Саме чесне здобуття якісної освіти, відстоювання особистої точки зору та власної позиції стане важливою сходинкою для розвитку успішної країни в цілому. Сьогодні молодь має бути готовою зробити крок назустріч позитивним змінам.

Рой Ольга Сергіївна,
здобувачка першого рівня вищої освіти фізико-математичного факультету

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

У сучасному світі, коли ми маємо вільний доступ до величезної кількості інформації, усе частіше порушується питання академічної доброчесності. На

мою думку, це правильне рішення, адже люди повинні усвідомлювати, що плагіат – це «крадіжка» чужої роботи. Часто учні та студенти використовують інформацію, знайдену в інтернеті, від свого імені, що нечесно щодо справжніх авторів роботи.

Якщо говорити просто, плагіат – це видача чужих слів, робіт за свої. Він може здійснюватись шляхом дослівного використання тексту іншої людини або запозиченням його структури і змісту, але зі зміною деяких слів та речень. Окрім плагіату, списування, про які зараз почали говорити, до академічної нечесності належить і виконання письмової роботи за іншу людину.

Академічна недоброчесність може призвести до відсутності власної думки, адже студенти просто цитують або перефразовують знайдену інформацію – аналіз та висновки відсутні. Необхідно показувати власну позицію, уміти аргументовано відстоювати свою точку зору.

Під час написання наукових робіт, рефератів тощо я зазвичай вивчаю різні джерела інформації, аналізую їх та роблю висновки, засновані на власних міркуваннях, щодо знайденої з цієї теми інформації. Використану в роботі літературу – авторів та джерела – я обов'язково вказую і закликаю робити вас так само. Ми самі формуємо значення академічної доброчесності, тому нам треба дотримуватись її правил і усвідомлювати, що несемо відповідальність за всі роботи, в яких ми вказуємо своє авторство.

Зараз поняття академічної доброчесності починає формуватись уже в школі: учителі розповідають учням, що потрібно дотримуватись правил доброчесності для здобуття якісної освіти та побудови успішної кар'єри. Академічна доброчесність сприяє різносторонньому розвитку особистості, закріпленню набутих знань.

Я вважаю, що необхідно дотримуватись правил академічної доброчесності, адже кожен студент повинен розуміти, що в будь-якій письмовій роботі, чи то доповідь, чи то реферат, важливо не просто знаходити інформацію, а вміти її аналізувати та робити висновки. Дотримання правил академічної доброчесності – запорука успіху в майбутньому.

Сєдих Єлизавета Сергіївна,

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету початкового навчання

ЗАПОРУКА ЯКІСНОЇ ОСВІТИ

Поняття доброчесності відоме українцям ще з часів Київської держави й увійшло у виховання на основі християнської етики як «ціломудріє, моральна й тілесна чистота». У сучасному світі все частіше виникає необхідність звернутися до цього давнього визначення, оскільки такі складові поведінки людини, як чесність, порядність, шляхетність, зараз, на жаль, відходять на другий план, люди починають нехтувати етичними нормами в корисливих цілях, заради наживи або втіхи.

Сучасна освіта також потерпає через відходження від етичних правил виховання на основах гуманізму та відвертості, відкритості й поваги. Студенти

все частіше звертаються до мережі Інтернет навіть з елементарних питань, адже легше створити запит у пошуковій системі, аніж подумати своєю головою. Та й у наукових колах укорінюється практика неповаги до авторського права. Усе частіше чужі праці видають за свої, інколи навіть не переробивши анітрішечки. Запозиченню чужої думки та поданню її як своєї сприяють новітні інформаційні технології (можна «погуглити» і скомпонувати отриману інформацію, навіть не проаналізувавши її).

Розуміючи це, стає дуже сумно, тому що дедалі більше твоя власна думка не дуже когось зацікавить, а роботу, над якою ти працював декілька тижнів, шукаючи інформацію і проводячи досліді, хтось легко може видати за свою. Особисто я намагаюся знайомитися з різноманітними джерелами, але тільки не на етапі формулювання власного тексту. Я хочу висвітлювати свої ідеї та думки. Хочу бути чесною. Адже академічна доброчесність означає, що в процесі навчання та дослідницької роботи студенти, викладачі та науковці мають передусім керуватися принципами чесної праці та навчання, що стане невід'ємною складовою нової академічної культури в українських вищих навчальних закладах та передумовою для успішного розвитку суспільства. Академічна доброчесність – це запорука якісної освіти та сталого розвитку, яка починається з кожного. Отож давайте змінювати світ на краще разом!

Сімакова Світлана Ігорівна,

Здобувачка третього рівня вищої освіти кафедри початкової та професійної освіти

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ - ЗАПОРУКА ЯКОСТІ І СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Нещодавно Верховною Радою України прийнято рішення про створення робочої групи з підготовки проєкту Закону України про академічну доброчесність, яке підтверджує, що на сучасному етапі розвитку вітчизняної та світової системи освіти особливої актуальності набувають питання забезпечення високої якості навчального процесу в закладах освіти, формування професійно значущих якостей та академічної культури майбутніх фахівців. У світовій освітній спільноті визнано, що дотримання моральних, етичних та правових норм у здійсненні науково-дослідної діяльності стає запорукою істинності, об'єктивності, ґрунтовності освітніх результатів та науково-творчих досягнень.

Основною метою академічної доброчесності є формування базових особистісних цінностей, засвоєння академічної культури під час освітнього процесу, що в кінцевому підсумку визначає та забезпечує відповідальне та ціннісне ставлення до майбутньої професійної діяльності. Дотримання академічної доброчесності здобувачів вищої освіти передбачає беззаперечне виконання загальних правил цитування та посилення на використані в дослідженні джерела, дотримання норм чинного законодавства, реалізацію науково-дослідної діяльності на засадах відкритості, прозорості та

справедливості, а також спрямованість на забезпечення високої якості майбутньої професійної діяльності та науково-творчих результатів.

Для успішної реалізації принципів академічної доброчесності повинні проводитися комплексні заходи з недопущення фактів її порушення. Найбільш поширеним видом недотримання академічної доброчесності визначається академічний плагіат. Він полягає в оприлюдненні наукових досягнень іншої особистості у вигляді власних результатів наукових досліджень без зазначення конкретного авторства. Самоплагіат також є вагомим порушенням та виявляється в оприлюдненні особистих раніше опублікованих результатів досліджень. Зі свого боку такі види порушень, як фабрикація та фальсифікація, полягають у явному спотворенні істинних наукових фактів. Грубими порушеннями також вважається обман як широке поняття, що містить надання неправдивої інформації щодо власних наукових досліджень, а також такі види порушень, як хабарництво та необ'єктивне оцінювання.

Таким чином, дотримання засадничих принципів академічної доброчесності в процесі освітньої та науково-дослідної діяльності майбутніх фахівців забезпечує їхню успішну самореалізацію в майбутній професійній діяльності, сприяє формуванню особистості з високими моральними ідеалами та цінностями та забезпечує високу якість реалізації майбутньої професійної діяльності.

Скорогод Олена Володимирівна,
здобувачка першого рівня вищої освіти історичного факультету

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

З раннього дитинства нас навчали гарних манер. Це стосується і поведінки за столом, і до поведінки в соціумі. Також не слід забувати про золоте правило моралі: як ти ставишся до людини – так і вона до тебе. Проте в своєму творі-есе я торкнуся теми чесності та навіть совісті перед собою та оточенням. Кожен із нас хоч один раз щось вкрав. Я, наприклад, коли навчалася в другому класі, взяла без дозволу у своєї мами дві гривні, бо хотіла купити сухарики по дорозі зі школи. Мені дотепер дуже соромно за цей вчинок, хоча хтось може подумати, що це ще не велика крадіжка. Будучи вже студенткою, я помічаю навколо себе це явище, але вже в іншому форматі та в більших масштабах.

Так що ж таке «академічна доброчесність»? Почнімо з другої частини. У церковнослов'янському фольклорі «добродетельність» означає чистоту тіла та невинність моралі людини, але в різноманітні епохи відомі постаті визначали це слово по-різному. Візьмімо думку американського інвестора та філантропа Воррена Баффетта. Він вважав, що «шукаючи людей, щоби найняти на роботу, звертайте увагу на три якості: добродетельність, інтелект і енергію. Якщо в них немає першої, дві інші вб'ють вас». А Сократ узагалі казав, що якщо людина добродетельна, то вона щаслива. Проте якщо ми додамо до цього терміну ще слово «академічна», то отримаємо скупчення моральних правил, які

використовуються під час навчання та за допомогою яких утворюється довіра між суб'єктами – студентами та викладачами. Її суть у тому, що здобувачі освіти повинні самостійно виконувати навчальну роботу. Якщо студент у своїй праці, наприклад, курсовій роботі, буде використовувати якісь відомості або твердження з інтернету, то йому обов'язково треба подати в кінці всі посилання на джерела інформації, якими послуговувалися. Але коли він не вказує автора цієї ідеї, відбувається процес, який називається академічний плагіат. Найбільш популярним порушенням академічної доброчесності є списування. Так, це ті два речення, що студент або навіть школяр, списав з першого знайденого сайту на контрольній роботі. Судячи зі статті 42 Закону України про освіту, ця особа буде притягнута до академічної відповідальності. Це може бути повторне проходження оцінювання або ж взагалі відрахування з навчального закладу.

Отже, підбиваючи підсумки, ці всі закони, що прописані в цій статті, є дуже корисними не тільки для здобувачів освіти, а і для викладачів, бо саме вони є прикладом для молодого покоління.

Сусліченко Катерина Сергіївна,

здобувачка першого рівня вищої освіти фізико-математичного факультету

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

На сьогодні проблема академічної доброчесності стає все більш актуальною. Ми всі з вами часто чуємо словосполучення «академічна доброчесність», і це не просто так, тому що це питання є дуже важливим, адже всі учасники освітнього процесу мають бути добре обізнаними з цієї теми. Основними законами, що визначають зміст поняття «академічна доброчесність», в Україні є закон «Про освіту» від 05.09.2017 р. (Статті 36 та 42) та «Про вищу освіту» від 28.09.2017 р. (Статті 58 та 63). Нині дотримання академічної доброчесності є одним із принципів освітнього процесу та вагомим критерієм при оцінюванні якості освіти, тому вкрай важливо, щоб усі учасники освітнього процесу, зокрема молодь, школярі та здобувачі вищої освіти розуміли значення цих слів та не порушували академічну доброчесність.

Проблема академічної доброчесності є не такою новою, як може здатися на перший погляд. Про це свідчать результати дослідження Д. Маккейба і Міжнародного центру академічної чесності, яке було проведено протягом 13 років (з 2002 по 2015 рік): 39% магістрантів були нечесними під час проходження тестувань і 68% допускають можливість використання недоброчесної поведінки; серед аспірантів – 17% та 43% відповідно. З метою зниження цих показників та забезпечення якісної освіти в Україні проводиться низка заходів, зокрема проект сприяння академічній доброчесності (2016-2020 рр.), який включає в себе методичні рекомендації, книжки, монографії, різноманітні вебінари, посібники, відеопоради та статті відповідно на тему академічної доброчесності.

На мою думку, рівень академічної доброчесності насамперед залежить від кожної людини, від суспільства в цілому, тому потрібно розповсюджувати

інформацію про академічну доброчесність. Одним із шляхів є розміщення її в соціальних мережах не тільки у звичайному форматі, а й, наприклад, проведення вікторин, конкурсів, конференцій, викладання цікавих відео чи створення тесту у вигляді гри. Щоб освіта стала якіснішою, кожен повинен почати з себе, від маленьких кроків, які проявляються в банальному несписуванні зі своїх конспектів під час складання екзаменів до самостійного написання наукової роботи. Потрібно займатися тим, до чого у вас лежить душа і є натхнення та неабиякий інтерес, а якщо навчатися просто, аби був диплом про закінчення вищого навчального закладу, або працювати лише для отримання заробітної плати, то, звичайно, порушення академічної доброчесності для вас не стане якоюсь великою проблемою. Її дотримуватися мають обидві сторони освітнього процесу: як викладачі, так і здобувачі освіти.

Таким чином, академічна доброчесність є невід'ємною складовою сучасного освітнього процесу, а її порушення може призвести до ряду негативних наслідків. Наприклад, здобувачі освіти можуть бути притягнуті до повторного оцінювання, проходження курсу чи навіть відрахування. Задля попередження цього потрібно поширювати інформацію про цінність, актуальність та корисність академічної доброчесності серед усіх учасників освітнього процесу, адже саме в ній ключ до успіху в освіті.

Толок Діана Володимирівна,

здобувачка першого рівня вищої освіти фізико-математичного факультету

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Останнім часом академічна доброчесність стала актуальним питанням у нашому суспільстві, адже з появою Інтернету доступ до інформації став простим. На мою думку, академічна доброчесність – це своєрідний інтелектуальний виклик, з яким ми стикаємося під час написання своєї роботи; це вміння показати обізнаність у тій чи тій галузі, здатність до аналізу теми, яку вивчали на лекції, читали в підручнику тощо.

Напевно, кожен із нас стикався з текстами, які просто скопійовані та привласнені незаконним шляхом, а тобто без посилань на джерело, абсолютно не проаналізовані. Так який же сенс від цього тексту? Я вважаю, що таким чином нечесний студент тільки ганьбить своє прізвище і показує себе збоку як людину, яка не розбирається в досліджуваній темі.

На мій погляд, для запобігання порушенням академічної доброчесності слід розширювати, доповнювати єдину загальну базу наукових робіт, використовуючи сучасні технології; не допускати шахрайства серед учнів; студентів та вчених, проводити перевірку всіх видів робіт, застосовувати жорсткі санкції при виявленні плагіату, поширювати принципи дотримання академічної доброчесності не лише серед студентів навчальних закладів, а й серед усього українського суспільства.

Наш університет також робить кроки для запобігання цьому порушенню: створено кодекс, відповідно якому за порушення доброчесності здобувачі

вищої освіти притягуються до відповідальності. І ця протидія, безумовно, позитивно впливає на імідж університету.

Дотримання академічної доброчесності є запорукою формування інтелектуальної гідності, розвитку чесності та відповідальності всіх учасників освітнього процесу в закладах вищої освіти. Тому завдяки дотриманню академічної доброчесності виховується повага один до одного.

Отже, підсумовуючи вищесказане, зазначу, що лише на засадах відкритості, чесності, прозорості може відбуватися продуктивна робота всіх учасників освітньо-наукового процесу. Відомий французький письменник Антуан де Сент-Екзюпері написав: «Ми несемо відповідальність за тих, кого приручили»! Звісно, цю цитату ми вживаємо, коли говоримо про дружбу, але, мені здається, це гарна ілюстрація і щодо використання чужих ідей! Тому якщо «приручаєте» чужі роботи, то будьте готовими відповісти за це!

Чеховська Ганна Вячеславівна,

здобувачка першого рівня вищої освіти факультету психології та соціології

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Думаю, спочатку треба з'ясувати, що ж таке академічна доброчесність. Це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових досягнень. Іншими словами, під академічною доброчесністю ми розуміємо правила, яких людина повинна дотримуватися під час створення власних проєктів, якщо вона користується допоміжною інформацією (зокрема не включати до свого проєкту чужі роботи без посилання на них). Здебільшого це стосується учнів або студентів, тому що учні в школах готують письмові роботи на різні теми, а студенти в університетах – реферати, курсові та дипломні роботи.

На мою думку, доброчесність є необхідною й важливою складовою будь-якого істинного досвіду освіти. Це стосується як викладачів, так і студентів. Я студентка, тому скажу, як я розумію свою академічну доброчесність. Найпоширеніша проблема академічної доброчесності – це плагіат. Я думаю, багато учнів та студентів, коли писали якусь письмову роботу, хоч раз списували, тобто копіювали текст та вставляли його чи просто переписували, абсолютно не розуміючи, про що вони взагалі пишуть. Я теж так робила, не буду брехати, але потім зрозуміла, що це неправильно, тому що, якщо учень чи студент буде просто переписувати, він нічого не вивчить. Тоді постає питання. Нащо взагалі витрачати час на навчання, якщо людина нічому не вчиться? Для учнів, це не так важливо, а ось для студентів дуже. Наведу приклад.

Чи хотіли б ви, щоб вас оперував лікар, який списував і нечесно здобував оцінки в медичному університеті? Або почувалися б ви впевнено й комфортно на мосту, спроектованому інженером, який списував і нечесно здобував оцінки

в технічному університеті? Чи довірили б ви складання вашої податкової звітності бухгалтеру, який на іспиті списував відповіді у свого сусіда? Ні? Тоді будьте доброчесними і вчіться добре, щоб потім таких проблем не було, особливо якщо ви вчитеся на дуже важливу для суспільства професію.

Доброчесність є важливою в усіх сферах життя, і не варто нехтувати цим.

Чирка Карина Сергіївна,

здобувачка першого рівня вищої освіти фізико-математичного факультету

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Останнім часом тема плагіату та різних форм академічної недоброчесності знаходиться в досить жвавому обговоренні. Цей термін дуже часто простежується в нашому лексиконі, але, напевно, не всі до кінця розуміють його значення. Хотілося б пояснити, що ж він означає. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Розглядаючи сучасне суспільство, думка про те, що всі люди дотримуються етичних норм роботи з текстом, чомусь змушує мене сміятися, і це дуже засмучує. Чому ж це так?! Чому більшість діячів освітнього процесу не дотримується елементарних правил авторського права? За результатами національного опитування «Вища освіта в Україні: громадська думка студентів» було виявлено дві причини, чому студенти вдаються до списування або купівлі робіт, які мають робити самостійно: 45% вважають, що купити чи списати потрібну роботу дуже просто і доступно, а 31% відповіли, що не бачать зв'язку між цими завданнями та їхньою майбутньою професією. «Що ж на вашу думку найбільш дієво спрямує освітян до самостійного виконання контрольних, рефератів, курсових, дипломних робіт?» 55% відповіло, що «розуміння, що ці завдання потрібні для набуття професійних знань», 40% – покращення якості викладання, щоб створити у студентів зацікавленість у процесі навчання, 33% – краща матеріальна забезпеченість студента, відсутність необхідності працювати, щоб сконцентруватися тільки на навчанні.

Вище наведені факти дають нам змогу підтвердити, що проблема порушення фундаментальних цінностей академічної доброчесності в українській вищій школі існує і з цим потрібно боротися.

На мою думку, розповсюдження професійної етики, норм та формування відповідальної позиції ще в школі може бути одним з найефективніших засобів боротьби з плагіатом.

Ще одним сучасним методом боротьби з плагіатом є його виявлення за допомогою штучного інтелекту. Керівництво багатьох країн світу для успішного дотримання академічної доброчесності курирує створення єдиного електронного архіву дисертацій і фінансує розробку чи придбання програмного забезпечення для перевірки наукового матеріалу на унікальність.

Впровадження сервісу перевірки наукових праць на плагіат проводиться на державному рівні.

Підсумовуючи мої міркування, можу сказати, що проблема недотримання правил академічної доброчесності здобувачів освіти в Україні дуже велика. Потрібно провести систему заходів з протидії списуванню та копіюванню чужих текстів. А також закласти у свідомість здобувачів освіти цінності та норми дотримання авторського права у своїх текстах. Це сприятиме знешкодженню неетичних дій роботи з текстом та допоможе молодому поколінню розкрити себе, підвищить якість української науки та освіти. Відповідно, нам є за що і в ім'я чого боротися.

Штефан Марина Владиславівна,

здобувачка третього рівня вищої освіти кафедри початкової та професійної освіти

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ 21 СТОЛІТТЯ. ЯКА ВОНА?

Сучасний світ трансформується. На шаленій швидкості ми всі увійшли в еру діджилітизації, цифрових активностей. Віднині без персонального цифрового пристрою не обходиться жодна життєва операція, дія. Ми сплачуємо комунальні послуги, формуємо за власним уподобанням дозвілєвий контент, спілкуємося, вчимося і працюємо часто онлайн, або опосередковано персональною чи оргтехнікою. Тому цифрова компетентність сучасної людини фактично переходить з площини професійних чи освітніх завдань в особистісно і соціально вартісну (1).

З великої кількості питань і проблем зроблю акцент на таких із них: «Як захистити авторські права?», «Як дотримуватися академічної доброчесності?». Для мене – дослідника – набувають важливого значення ще такі питання: «Як не порушити права інших авторів, зберегти та захистити свої авторські права?» Адже академічна доброчесність передусім спрямована на збереження авторських прав. Звісно, у м. Харкові, як в цілому в Україні, багато заходів покликані роз'яснити поняття академічної доброчесності. Однак не оминула категорія академічної доброчесності і маніпулятивного використання її як зброї проти «незручних» людей, двозначності цього поняття.

За аргументи розглянемо цифрових гігантів. Наприклад, компанія «Facebook» стала своєрідним подіумом порушення академічної доброчесності: створення сторінок-двійників, які не відповідають справжній організації чи установі, відкриття портів для чат-ботів тощо. Найчастіше такі фейкові сторінки ще і сплачують за рекламу в соціальній мережі. Власники компаній нічого не можуть вдіяти, окрім звернення до служби підтримки по факту порушень. До того ж, якщо розглядати проблему з точки зору норм права, то порушення як таке часто відсутнє. Назва фейкової сторінки може містити латинські літери, може бути змінено в назві одну чи кілька літер, інше може лишатися тотожним і родовою сторінкою: кольорова палітра, логотип, зміст представленої інформації, візуалізації.

Академічна доброчесність у цьому контексті постає як дві сторони однієї медалі. Подвійні стандарти не тільки в науці, але й у суспільному житті. Тож не таким уже безпідставним є роздум: якщо поставити за мету, то фактично кожного вченого, викладача, фахівця, який користується ресурсом соціальної мережі для популяризації своїх досягнень, можна звинуватити в порушенні академічної доброчесності.

Так, наприклад, для написання допису, формування постера за змістом статті, книги, методичних матеріалів кожен автор використовує прийоми інтерпретації своєї ідеї через гру слів, використання синонімічного ряду, отриманих із першоджерел. У цьому контексті доречним вважаємо міркування відомого вченого Л. Виготського (2) про те, що у створенні нового продукту без попереднього досвіду неможливо отримати новий. Отже, кожен інформаційний продукт, по суті, матиме ознаки первинного джерела, але й матиме унікальність. Тому я вважаю, що творення академічної доброчесності потребує більш ретельної системного розроблення. Зокрема:

а) чіткого унормування, формулювання однозначних критеріїв визначення;

б) охоплення і позиціонування не тільки в середовищі академічної педагогічної спільноти, але й для широкої громади, відомих світових цифрових гігантів, які модерують роботу соціальних мереж, інформаційних хабів, хмарних ресурсів тощо;

в) опора у формуванні академічної доброчесності на аксіологічний підхід.

Академічна доброчесність має стати культурною ознакою нового покоління. Культура ж формується від народження. Ми, дорослі, маємо дитині прищеплювати розуміння правил використання джерел інформації, програмного забезпечення. Пояснювати дитині, що праця людини оплачується. У світі інформації і технологій немає нічого безкоштовного і безпечного водночас. Сплата за програмне забезпечення це передусім винагорода автору чи авторському колективу за розробку якісного продукту і спроба підтримки ідеї захисту.

Це перші кроки у творенні академічної доброчесності як суспільного і культурного феномена.

Список використаної літератури

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 167-р «Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-p>

2. Выготский Л. С. Воображение и творчество в детском возрасте. Санкт-Петербург, 1997. 96 с.

МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

В умовах стрімкого технічного розвитку та комп'ютеризації спостерігається тенденція зростання проявів академічної недоброчесності. Тож перед закладами вищої освіти постає завдання щодо пошуку різних заходів для дотримання та розвитку обізнаності в сфері академічної доброчесності. Особливо під час пандемії коронавірусної інфекції та з переходом ЗВО на дистанційну та змішану форми навчання ця проблема набуває більшої актуальності.

Відповідно до Закону України «Про освіту» «академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень» [1].

Якщо академічну доброчесність можна розглядати як етичну поведінку в освітньому середовищі, то, на мій погляд, основну увагу потрібно звернути на обізнаність щодо академічної доброчесності серед учнів молодших, середніх та старших класів. Наприклад, впровадження конкурсів малюнків для молодшої школи на тему «Академічна доброчесність очима дітей» сприятиме підвищенню обізнаності в цій сфері. Колективні презентації на тему «Як ми розуміємо поняття академічної доброчесності» серед класів середньої школи поглиблюють їхні знання з різних видів академічної доброчесності та сформулюють деякі правила поведінки в освітньому середовищі. Впровадження конкурсів з написання есе на тему «Як я дотримуюсь академічної доброчесності» серед учнів старшої школи ознайомлять учнів з документами, які регламентують поведінку учасників освітнього процесу. На мій погляд, абітурієнт, вступаючи до ЗВО, повинен мати теоретичні знання щодо академічної доброчесності та уявлення про важливість їх дотримання. А заклади вищої освіти поглиблюють та сформулюють практичні навички, які значною мірою підвищують якість освіти.

Я впевнена, що саме через творчість та розповсюдження ідеї важливості дотримання академічної доброчесності серед учнів шкіл можливо суттєво знизити випадки академічної недоброчесності в закладах вищої освіти. Адже це сприятиме формуванню соціально відповідальної поведінки серед молоді, а також сприятиме прозорій, творчій співпраці між дослідниками, підвищуючи їхню мотивацію до навчання.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про освіту» від 02.04.2020 р., №42, ст. 380. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

ЗМІСТ

Абдуллаєва Ельвіра Айдинівна	4
Аксакова Поліна Андріївна	5
Баранцевич Євгенія Станіславівна	5
Бірюкова Влада Володимирівна	6
Винтонович Софія Дмитрівна	7
Воропасва Оксана Віталіївна	8
Гладкіх Анастасія Михайлівна	9
Гончарова Анна Олександрівна	10
Гуліч Олег Геннадійович	11
Єгорова Вероніка Олександрівна	12
Житницька Анастасія Анатоліївна	13
Зайцева Поліна Олександрівна	14
Зіньковська Владислава Петрівна	15
Іванов Владислав Леонідович	16
Ільченко Олексій Сергійович	17
Ісмаїлова Аміна Максимівна	19
Кваша Андрій Сергійович	20
Киричук Софія Олексіївна	21
Кіккас Софія Олегівна	22
Коваленко Вікторія Володимирівна	23
Ковега Вікторія Євгеніївна	24
Коловоротна Наталія Андріївна	25
Копилевич Аліни Віталіївни	25
Коротун Марина Володимирівна	27
Криворучко Євгеній Васильович	28
Крисенко Ілона Андріївна	29
Латишева Анастасія Валеріївна	30
Лейба Андрій Романович	31
Логачова Анастасія Ігорівна	31
Максименко Марія Олександрівна	32
Мамай Владислава Віталіївна	33
Масло Олександра Миколаївна	34

Матвійчук Юлія Юріївна	35
Назаренко Катерина Михайлівна.....	36
Осадча Аліна Едуардівна	37
Перевозчикова Камілла Артемівна	38
Пихова Поліна Богданівна	39
Полікарпова Ольга Валеріївна.....	40
Попова Анастасія Олексіївна	41
Рой Ольга Сергіївна.....	41
Сєдих Єлизавета Сергіївна.....	42
Сімакова Світлана Ігорівна	43
Скорогод Олена Володимирівна	44
Сусліченко Катерина Сергіївна.....	45
Толок Діана Володимирівна	46
Чеховська Ганна Вячеславівна.....	47
Чирка Карина Сергіївна.....	48
Штефан Марина Владиславівна	49
Яригіна Надія Михайлівна	51

Науково-популярне видання

Моя академічна доброчесність

Збірка есе здобувачів вищої освіти

Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Відповідальна за випуск: **Башкір О. І.**

Технічні редактори:

Кохан Д. М. – аспірантка кафедри освітології та інноваційної педагогіки, членкиня Ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Пахуча М. Є. – аспірантка кафедри зоології, членкиня Ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди